

Kolimine päästis kooli sulgemisest

ARNIKA TEGELMANN

„Nagu linn oleks maa-
le tulnud,“ tunnistas
Järva-Jaani gümnaa-
siumi IT-juht Urmas
Kaio Peetri kooli uutes
ruumides ringi vaada-
tes. Palju avarust, val-
gust, õhku ning nüü-
disaegne tehnika ja si-
sustus.

25 õpilasega põhikooli pida-
da pole just kerge. Et õpetajatel
jaguks koormust ja et majandus-
kulusid jagada, otsustati Peetri
kool vanast majast kolida kogu-
konnamajja, kus lisaks neile töö-
tab veel perearst, raamatukogu
ja valla teeninduskeskus. „Siia
majja on sel suvel tehtud roh-
kem kulutusi kui Peetri koolile
kunagi varem – 60 000 eurot,“
kinnitas alles 1. juulil kooli juh-
tima asunud Raigo Prants.

Pärast esimest töist koolipäe-
va kogunes Peetri kooli lapseva-
nemaid ja õpetajaid koosolekule
nii palju, et saalis nappis sinna
pandud istekohti.

Prants ütles vanemate ees
seistes, et koosoleku mõte on
veel kord selgitada, miks kooli-
päevad on nii pikad, mis on ku-
jundav hindamine ja mis koolis
toimuma hakkab.

Kõik õpetajad on olemas, kin-
nitas Prants. „Viimasena selgus,
et noor muusikaõpetaja, Tallinna
Ülikooli Balti filmi, meedia,
kunstide ja kommunikatsiooni
instituudi tudeng Janeli Ait hak-
kab tunde andma reedeti, seepä-
rast saime tunniplaaniga paika alles
3. septembri õhtuks,“ selgitas ta.

Muist õpetajaid tuleb Järva-
Jaani: ajalugu õpetab Ülle Jää-
ger (lisaks 6. klassi ühiskonna-
õpetus), emakeelt Maris Kurvits,
Prants ise 9. klassi ühiskonna-
õpetust, Ene Reinla vene keelt.
Järva-Jaanis hakkavad käima
Peetri õpetajatest Helle Raunmä-
gi keemiat ja Janno Nau füüsikat
ning loodusõpetust õpetamas.

**Ene Reinla (vene keel, vasakult), Aili Vaasli (kehaline kasvatus), Maaja Vilipõld (I ja II kl
õpetaja), Urmas Kaio (IT-juht), Agnes Kaio (õppealajuhataja) ja direktor Raigo Prants on
seda meelt, et Peetri kool tegi selle suvega tohutu arenguhüppe ja lastel, keda praegu
õpib Peetri koolis vaid 25, peaks olema põnev õppida.**

„Osad päevad on pikad, sest
anname siin ühe nädalaga ära
kahe nädala tundide mahu. On
tsükliõpe ja õpetaja tegeleb nä-
dal aega ainega intensiivsemalt.
Näiteks 6.-7. klassi eesti keel, sest
õpetaja käib siia Järva-Jaani koo-
list üle nädala. Ehk ühel nädalal
on eesti keele tunnid ja teisel nä-
dalal pole, selle asemel on vene
ja inglise keel. Kui ühel nädalal
on koolipäevad pikad, siis tei-
sel võivad olla marulühikesed
või reedel pole 6.-7 klassis üldse
tunde – ongi vaba päev,“ selgitas
Prants põhjalikult ja lisas, et kõik
on paaristunnid, millega peaks
jõudma nii õppida kui ka õpitut
kinnistada.

Ainus tund, mille tarvis kõik
Peetri kooli noormehed (11)
bussiga Järva-Jaani sõidavad, on
poiste tööõpetus – seal on selleks

tingimused olemas. „Uuenduse-
na alustame kell 8 ikka sel samal
põhjusel, et jagame kahe kooli
vahel õpetajaid – siis algavad
tunnid mõlemas koolis ühel ajal.
Kui kõik lapsed ei jõua bussidega
selleks ajaks, on veerand tundi
hilineda lubatud.“

Kell 10.35 algab tunniajane
lõunapaus, kuhu peavad mah-
tuma ka konsultatsioonid ja jä-
relvastamised – kedagi pärast
tunde ei jäeta.

Õpiring jätkub eesmärgiga,
et õpilased teeksid seal ära oma
kodused tööd. Tagatud on ka
tugistruktuur hariduslike eriva-
jadustega õpilastele. Sotsiaalpe-
dagooge on kaks, ametisse asub
ka eripedagoog.

Lastevanemate mure oli, kui-
das õpilased ohutult sööklasse
pääsevad, sest maanteel puudub

ülekäigukoht. „Suhtleme maan-
teeametiga, et vöötrada saada,“
vastas Prants.

Parkla maja ees, mis on nüüd
kooli territoorium, on lastele sa-
muti ohtlik – ehk saaks õueala
märgi? „Nõus. Järgmisel aastal
kolime parkla maja teise külge,“
lubas Prants.

Osadele lastevanematele pol-
nud ümberkorraldused meelt
mööda ja 3. september uues
majas oli šokk. Leiti, et protsess
oli liiga kiire, asju aeti tagaselja
lastevanematega läbi rääkima-
ta. Küsiti, kust oleks võimalik
lugeda mõnd hoolekogu koos-
oleku protokollid või otsust, kes ja
kus kolimise ja õppekorralduse
muutused otsustas. Seati kahtlu-
se alla, kas hoolekogu on üldse
kaasatud või tehti muudatused
lihtsalt ära.

Selgus, et kaasati, koosolek toi-
mus Järva-Jaanis ja on protokolli-
tud, kuid küsija puudus sellelt. Ka
kohtus Prants juunis lastevanema-
tega ja selgitas ümberkorralduste
vajadust. Samuti anti ülevaade
kooliuuendustest augusti Järva
Valla Lehes. „Ümberkorralduste
mõte on, kas meie lapsed õpivad
kaasaegses õpikeskkonnas, mille
me täna oleme suutnud luua, või
jätkame kusagil, kus pole midagi
pakkuda,“ ütles Prants. „Eesmärk
oli tagada Peetri kooli jätkusuut-
likkus.“

Direktoril paluti veel kord
selgitada, mis on need plussid,
miks oli vaja kool uude majja
kolida.

„Esiteks avatud õpperuumid,
mis võimaldavad klassiruumi
liigutada, õppida lõimitult, ka-
sutada nüüdisaegset esitlusteh-

nikat. Tekivad õuesõppevõima-
lused. Väliklass tuleb katusele,
loome loodusainete õpetamiseks
oluliselt paremad tingimused:
plaan on rajada maja terrassile
kasvuhoone, et lapsed saaksid
näpud mulda pista.“

30 aastat Peetris kooli juhti-
nud ja nüüdki vene keelt õpetav
Ene Reinla ütles, et ei saa va-
nemate vastuseisust aru. Kui ta
muudatustest kuulis, siis esialgu
need jahmatasid teda. „Aga kui
ma järele mõtlesin, siis sain aru,
et see on tohutu edasiminekuks,
see oli hea otsus. Uskuge, siin majas
on igasugused võimalused ole-
mas. Talveaeg, õuesõppeklass,
suur võimla samas majas, saalid.
Täna pole veel kõik tipp-
topp, aga kõik saab korda,“ ütles
Reinla ja lisas, et tema meelest
on Peetri kogukonnal vedanud.

Järvamaa ettevõtlusnädal tuleb taas!

KATRIN PUUSEPP

Järvamaa Arenduskeskus

Sellel aastal toimub Järvamaal 12. ettevõtlusnädal, mis on osa üle-eestilisest ettevõtlusnädalast. Ettevõtlusnädal kestab 1. oktoobrist kuni 7. oktoobrini.

Nädala eesmärk on suurendada ettevõtlusteadlikkust, arendada inimestes ettevõtlikku eluhoiakut, motiveerida potentsiaalseid ettevõtjaid alustama ja innustada kasvupotentsiaaliga ettevõtjaid astuma järgmisi samme. Sel aastal on ettevõtlusnädala moto „Samm Sinu unistusteni!” ehk siht liikuda oma unistuste poole läbi ettevõtluse.

Nädala jooksul anname inimestele võimaluse kuulda ja teada saada mitmesugust teavet ettevõtluse kohta. Keskendume ettevõt-

lusteemadele, räägime hästi palju ettevõtetest ja ettevõtlikkusest, õpime tundma meie maakonna ettevõtjaid, ilma kelleta ei kujuta piirkonna arengut ette. Samuti räägime ettevõtlikkusest maakonna noortega ja uurime ettevõtlust kui elustiili, et arendada neis eluhoiakut ja soosivat suhtumist ettevõtlusesse. Uurime ka mõiste „sotsiaalne ettevõtlus“ tagamaid.

Sellel nädalal tunnustatakse ka maakonna parimaid ettevõtteid.

Ettevõtlusnädala sündmused on traditsiooniliselt jaotunud terve nädala peale, kus pakume erinevaid inspireerivaid tegevusi turismiettevõtjatele, noortele, alustavatele ja tegutsevatele ettevõtetele, mittetulundusühendustele ning aktiivsetele ja ettevõtlikele inimestele, kelle peas on soov ettevõtjana alustada ning oma unistused ellu viia.

Detailplaneeringu avalik väljapanek

Järva Vallavalitsus võttis vastu 21.08.2018 korraldusega nr 493 Järva-Jaani alevi Pärna tn 9 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu.

Planeeringuala paikneb Järva-Jaani alevi lõunapoolses osas Pärna, Mäe ja Laia tänava vahelisel alal. Planeeringuala külgneb põhjast Lai tn 40 (25701:001:0730) elamukrundiga. Idast piirneb kinnistu Pärna tänava, lõunast Mäe tänavaga ning läänest Laia tänavaga. Planeeritav ala koosneb Pärna tn 9 kinnistust. Planeeritava ala suurus on ca 0,3 ha.

Detailplaneeringu koostamise põhieesmärgiks on Järva vallas Järva-Jaani alevis asuva Pärna tn 9 kinnistu (25701:001:1482) maa sihtotstarbe kooskõlla viimine Järva-Jaani valla üldplaneeringuga, jagamine kaheks eraldi elamukrundiks ja moodustavatele kruntidele ehitusõiguse ulatuse ning hoonestuse tingimuste määramine. Planeeringuga lahendatakse ka tehnovõrkudega liitumine, liikluse ja parkimise korraldamine ning heakorra põhimõtted. Pärna tn 9 kinnistul hooned puuduvad. Kinnistul asuvad vana kelder ning asfaltkattega plats. Tänavaga maa-alal asuvad vee- ja kanalisatsioonitrassid ning elektri- ja sidekaablid. Samuti asuvad Mäe ja Laial tänaval tänavavalgustusmastid. Pärna tn 9c hoonesse minev sidekaabel läbib osaliselt ka planeeritavat Pärna tn 9 kinnistut.

Elamumaa kruntidele on lubatud ehitada 3 hoonet. Hoonete suurim ehitusalune pindala on 300 m², lubatud suurim kõrgus on 9 m ning suurim lubatud korruselisus on 2. Katusekalle kraadides 25-40 ning hoonete minimaalne tulepüsivusklass TP-3.

Järva-Jaani alevi Pärna tn 9 maaüksuse ja lähiala detailplaneering on alates 10.09.2018 kuni 24.09.2018 avalikul väljapanekul Järva Vallavalitsuse Järva-Jaani teeninduskeskuses (Pikk tn 56, Järva-Jaani alev). Avaliku väljapaneku jooksul on õigus esitada detailplaneeringu kohta kirjalikke ettepanekuid või põhjendatud vastuväiteid.

Detailplaneeringu materjalid on kättesaadavad Järva valla geoinfosüsteemis EVALD: <https://service.eomap.ee/jarvavald/#/planeeringud/planeeringud/24> ja Järva valla kodulehel <http://jarvavald.kovtp.ee/detailplaneeringud>.

Järva Vallavalitsuse 21.08.2018 korraldusega nr 489 kehtestati Järva valla Koeru aleviku Pärnatee maaüksuse ja sellega piirneva planeeringuala detailplaneering.

Detailplaneeringu eesmärgiks on Järva vallas Koeru alevikus asuvast Pärnatee kinnistust (katastriüksuse tunnus 31401:002:0014) nelja elamumaa sihtotstarbega krundi eraldamine ning moodustatavate kruntide piiride ja hoonestusalade määramine, kruntide ehitusõiguse määramine, tehnorajatiste ja -võrkude planeerimine, liikluskorralduse määramine, servituutide vajaduse määramine ning Pärnatee kinnistust ligikaudu 1800 m² suuruse ala eraldamine jäätmeoidla jaoks, selle ehitusõiguse ja sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalike tingimuste määramine.

Planeeritav ala asub Veski (katastritunnus 31401:001:0449), Tuule tee 5 (katastritunnus 31401:001:0385), Tuule tee 3 (katastritunnus 31401:002:0117), Tuule tee (katastritunnus 31401:001:0216), Pärna puistee (katastritunnus 31401:001:0215), Välja tee L1 (katastritunnus 31401:001:0343) kinnistute vahelisel alal. Planeeritav ala koosneb Pärnatee kinnistust. Planeeritava ala suurus on ca 3,2 ha.

Volikogus

*30. augusti vallavolikogu istungil tuli esimesena arutusele volikogule saabunud ettepanek haldusüksuse piiride muutmiseks. Eelnõu esitanud Vello Teor selgitas, et äsjamöödunud haldusterritoriaalse reformi käigus jäi arvesse võtmata endise Ambla valla osade alevike ja külade elanike soov liituda reformi käigus Tapa vallaga ja moodustada loogiliselt toimiv ja ühise ajaloolise taustaga omavalitsus. Täname Tapa vald katab suurema osa ajaloolise Ambla kihelkonna territooriumist.

Piirkonna elanikud kogusid 2016. aastal allkirju idee toetamiseks (419 kohalikku hääleõiguslikku elanikku) ning hääletasid hiljem sügisel Järva valla ühinemislepingu vastu. Soov liituda Tapa vallaga püsib endiselt.

Lisaks ühisele ajaloolisele taustale seob neid Tapa linna erinevate avalike teenuste ja kommertsteenuste võrgustik. On üldiselt mõistetav ja loogiline, et nende teenuste arendamine toimib käsikäes. Ja on loogiline ning selge, et nende teenuste tarbijad soovivad kaasa rääkida ning panustada nende teenuste arendamisse.

Selle aasta mais algatati uus allkirjade kogumine, ettepanekuga Järva Vallavolikogule asuda läbirääkimistesse Tapa vallaga, et anda piirimuudatuse käigus Tapa vallale üle Ambla ja Käravete alevik, Roosna, Reinevere, Jõgisoo, Raka, Märjandi ja Kukevere küla. Allkirjaga jõudis toetada ettepanekut 492 kohalikku elanikku. Nimetatud asulate inimesed saavad Tapa linnast suure osa tarbitavatest igapäevastest teenustest. Avalikud teenused on hästi arenenud ja kättesaadavad. Lisaks on oluline, et töötab jätkusuutlik gümnaasium, muusikakool ja rajatud on uus tervisekeskus, eakate hooldekeskus. Tapal on väga hea transpordiühendus Eesti suuremate linnadega. Oluline on arenev militaarlinnak, mis pakub võimaluse arendamiseks linna teenindussektorit ja elamumajandust.

Järva vallavalitsus otsuse eelnõud ei toetanud, tuues oma põhjenduses muuhulgas välja, et kui volikogu otsustab teha ettepaneku Tapa vallale (st hääletab eelnõu poolt) ning kui Tapa vald ettepaneku vastu võtab, siis tuleb pärast seda muuta valdade ühinemislepingut, mille p 3.3. sätestab: „Järva valla territoorium moodustub Albu, Ambla, Imavere, Järva-Jaani, Kareda ja Koigi valla territooriumite summana ja valla administratiivpiir kulgeb mööda ühinenud

omavalitsusüksuste välispiiri.“ Järva vald ei tohi käituda teise omavalitsusüksuse suhtes sõnamurdlikult, kui pärast piiride muutmise ettepaneku tegemist ei muuda ühinemislepingut.

Alevike ja külade ühe omavalitsuse koosseisust teise arvamisest ei ole tegemist pelgalt mingi territooriumiosa arvamisega teise omavalitsuse haldusterritooriumi hulka. Konkreetse territooriumiosaga seonduvad üldjuhul ka mitmesugused varalised kohustused, maksulaekumised, eelarvetulud, õigusaktides sätestatud nõuded. Lihtsamalt öeldes: selle peab korralikult läbi analüüsima, arvestama ka mõjusid, mis tulenevad omavalitsuste õigusaktide kohaselt, ja samamoodi tuleb mõelda tulubaasile, mis muutub. Territooriumiosa muudatused võivad suurel määral mõjutada reformi järgselt väljakujuveva omavalitsuse toimimist.

Ka Järva vald suudab oma elanikele tagada avalikud teenused, selleks on olemas vastavad ametnikud, asutused ja teenused (kool, lasteaed, kultuurikeskus, noortekeskus, raamatukogu, transpordiühendused, peearst, hambaarst). Kodulähedaseks elanike teenindamiseks on Amblas teeninduspunkt ja Aravetel teeninduskeskus. Kuni eelnõu esitamiseni ei ole vallavalitsusele laekunud eelnõus nimetatud alevike ja külade elanikelt kaebusi avalike teenuste puudumise või teenuste kvaliteedi kohta.

Käimas on Järva valla arengukava ja eelarvestrateegia koostamine. Arengukava arutelude käigus ei tõusetunud kordagi ettepanek Järva valda lõhkuda, vastupidi – osalejad tegid hoopis ettepanekuid, kuidas valla erinevate kantide potentsiaali ühiselt ära kasutada, arutati ja jõuti üksmeelele, milline on valla tasakaalustatud areng järgnevatel aastatel. Vallavalitsus on seisukohal, et jätkusuutliku Järva valla ja kvaliteetsete avalike teenuste tagamiseks ei ole mõistlik muuta omavalitsuse piire.

Arutluse käigus märkis Teet Kallakmaa, et kummaline tundus Tapa valla ülistamine Vello Teori poolt. „See oli Järva vallavolikogu liikme poolt nagu vee peale tõmbamine meie uue valla ponnistustele,“ ütles ta.

Hääletusele pandi kaks ettepanekut: Eve Okas tegi ettepaneku Järva Vallavolikogu töökorra § 23 lõike 3 alusel katkestada Järva Vallavolikogu otsuse „Ettepanek haldusüksuse piiride muutmiseks“ eelnõu lugemine kaheks kuuks, kuna

nimetatud otsuse vastuvõtmise üle otsustamiseks on vaja selgitada välja kõik selle otsusega kaasnevad asjaolud.

Ester Valdvee pani ette katkestada otsuse „Ettepanek haldusüksuste piiride muutmiseks“ lugemine ja kohustada Järva Vallavalitsust analüüsima Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 7 lõikes 5 toodud asjaolusid: mõju elanike elutingimustele; elanike ühtekuuluvustunnet; mõju avalike teenuste osutamise kvaliteedile; mõju haldussuutlikkusele; mõju demograafilisele situatsioonile; mõju transpordi ja kommunikatsiooni korraldusele; mõju ettevõtluskeskkonnale; mõju hariduslikule olukorrale; omavalitsusüksuse organisatsiooniliselt ühtse teenusepiirkonnana toimimist. Analüüs tellida väljastpoolt.

Vallavolikogu otsustas 10 poolthäälega esimese ettepaneku poolt.

*Esimesel lugemisel oli Järva valla eelarvestrateegia.

*Volikogu kinnitas Järva valla õpilastranspordi korraldamise ja sõidukulude hüvitamise korra.

Vallasiseste õpilasliinide marsruudid koostab kooli juhi ettepanekul Järva Vallavalitsuse majandusosakonna juht arvestusega, et ühegi õpilase koolitee kodu ja kodule lähima õpilasliini või ühistranspordipeatuse vahel ei ületaks üldjuhul 3 kilomeetrit.

Sõidupiletite alusel hüvitatakse sõidukulu kodust kooli ja tagasi õpilasele, kellel ei ole võimalik sõita kodust üldhariduskoolini vallasisese õpilasliiniga või ühistranspordiga maakonnasisesel liinil. Hüvitise saamiseks tuleb lapsevanemal esitada ametiasutusele vormikohane taotlus ja sõidupiletid eelneva kalendrikuu eest järgmise kalendrikuu 10. kuupäevaks.

Juhul, kui õpilase koolitee pikkus kodust õpilasliini või ühistranspordipeatuseni on üle 3 kilomeetri, välja arvatud juhul, kui koolitee pikkus on alla 3 kilomeetri, kuid esinevad muud olulised asjaolud (nt pime metsavaheline tee, õpilane on algkooliõpilane jms), hüvitatakse õpilase veoks tehtud sõidukulu kodust kuni õpilasliini või ühistranspordipeatuseni ja tagasi isikule, kes õpilast transpordib. Juhul, kui õpilane ei saa kasutada käesoleva määruse § 2 lõike 1 punktides 1-3 nimetatud liine või kui nimetatud liinide kasutamine ei ole mõistlik ja otstarbekas sõiduks kuluva või ooteaja tõttu, hüvitatakse õpilase veoks tehtud sõidukulu kodust kooli ja tagasi isikule, kes õpilast transpordib. Hüvi-

tise suurus on 0,30 eurot kilomeetri kohta.

*Kinnitati Järva valla jäätmekava aastateks 2018 – 2023.

*Volikogu andis Karinu III lubjakivikarjääri maavara kaevandamise loa aktsiaseltsile Nordkalk tingimusel, et arvestatakse uue Salutaguse looduskaitseala paiknemist karjäärist 1,5 km kaugusel ja karjääri mõju looduskaitsealale. Mäeraldise teenindusmaa pindala on 22,8 ha, millest mäeraldise pindala on 13,78 ha.

*Volikogu otsustas lubada Järva Vallavalitsusel kuulutada välja kohalike teede, tänavate, platside ja avalikuks kasutamiseks määratud erateede talihoolde teenuse tellimise riigihange. Hankeleping sõlmitakse perioodiks kuni 01.05.2022, teenuse eeldatav maksumus on kuni 850 000 eurot.

Järva valla teede spetsialist Helle Salum selgitas, et hankelepingud on mõistlik sõlmida neljaks aastaks, et vähendada kulutusi ja tagada töövõtjatele stabiilsus investeringuteks.

*Järva vallavolikogu otsustas kustutada hoonestusõiguse kande Järva valla omandis olevatele Imavere külas asuvatele elamukruntidele aadressidel Kodunurme tee 4, Kodunurme tee 7, Kodunurme tee 10, Nurme tee 1, Nurme tee 3 ja Nurme tee 6 lõppeesmärgiga need krundid enampakkumisel müüa.

Lisaks eelpool nimetatud kruntidele lähevad vaid füüsilistele isikutele mõeldud enampakkumisel müüki veel krundid Kodunurme tee 1, 3 ja 5 alghinnaga 2 eurot/m².

*Vallavalitsus nõustus ka hoonestusõiguse lõpetamisega Peatuse maaüksusel Peetri alevikus, mis oli seatud MTÜ Peetri Lapsed saaks, kuna MTÜ lõpetab tegevuse.

*Ülevaate Järvamaa arenduskeskuse tegevusest andis arenduskeskuse tegevjuht Katrin Puusepp.

*Seoses abivallavanema kohalt tagasi astumisega vabastas volikogu Marek Kase ka palgalise Järva Vallavalitsuse liikme ametist arvates 1. augustist 2018.

*Vallavalitsuse finantsosakonna juhataja Andrus Mikson rääkis eelarve täitmisest 1. poolaastal ja reservfondi kasutamisest. Tulumaksu on laekunud 1,2% planeeritust rohkem ehk 48,4%.

Siis viitas volinik Elmar Luha sellele, et volikogu istung peab kodukorra järgi kestma täpselt neli tundi, opositsioon tõusis püsti, lahkus saalist ja sellega oli istung poolt sõnalt lõppenud.

Koeru keskkonnajaamas valmis jäätmemaja

Augusti viimasel päeval andis ehitaja OÜ Kivikuvand MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskusele Järva vallas üle Koeru keskkonnajaama jäätmemaja, mille ehitus koos asfalteeritud platsi rajamisega võttis aega kuu, kuid puidust maja pandi püsti paari nädalaga. „Need olid lihtsad tööd. Arvan, et Koeru rahvas võtab selle koha omaks,“ ütles osauhinna juhataja liige Andrus Sibul. Ta viskas nalja, et Koerus elab väga rikas rahvas, sest kuu ajaga jõudis keskkonnajaama aia taha koguneda suur hunnik jäätmeid ja samas prügikastide kallal võimutunud, sünninud ja mõnulenud herilased andsid töömeestelegi paar-kolm sutsakat.

Koeru keskkonnajaama platsi asfalteerimine, 40 ruutmeetrise maja projekteerimine ja ehitamine maksis kokku 26 000 eurot ja valmis tänu Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuse kirjutatud KIKi projekti ja Järva vallavalitsuse koostööle. Vallavalitsuse keskkonna peaspetsialist Triin Tõnisson ütles, et nüüd on

Vallavalitsuse keskkonna peaspetsialist Triin Tõnisson ja ehitaja, OÜ Kivikuvand juht Andrus Sibul uurivad, kuidas töötab jäätmemaja uks.

uued jäätmemajad Koigis (seal valmis see aastal 2013), Peetris, Imaveres (sügisel 2017) ja Koerus. „Aravetel veel jäätmemaja pole, aga plaanime ehitada korraliku keskkonnajaama. Praegu on seal ühes parklas vaid paar konteinerit,“ ütles ta.

Jäätmemajja saab tuua suuremõtmelisi jäätmeid, nagu vana mööbel – kapid, lauad, toolid või diivanid. Samuti elektroonikajäätmeid. „Ehk kõike, millel juhe taga või patareid sees,“ selgitas Tõnisson. Ohtlike jäätmete tarvis tõe-

tetakse platsile tagasi konteiner, mis ajutiselt oli koha sisse võtnud aia taga, ja ka vanad rehvid mahuvad aiaga piiratud platsile. „Siin on konteiner ka aknaklaaside kogumiseks, kuid klaaspurke ja -pudeleid sinna panna ei tohi – see on mõeldud ainult aknaklaasile,“ rõhutas Tõnisson.

Vanapaberi- ja pakendikonteinerid jäävad endiselt keskkonnajaama aia taha ja on avatud kasutuses kogu aeg. Keskkonnajaama pääseb aga kahel päeval nädalas: kolmapäeval

kell 12–16 ja laupäeval kell 10–14, kui kohal on jaama valvur Jüri Rajapu (tel 552 1089). Muul ajal hoiab keskkonnajaamal silma peal valvekaamera. „Kui on vaja tuua mingeid suuremaid asju, näiteks mööblit, võiks eelnevalt aja valvuriga kokku leppida ja küsida, kas jäätmemajas on ruumi või peab ootama selle tühjendamist,“ ütles Tõnisson. Ta rõhutas, et keskkonnajaamas ei võeta vastu ehitusjäätmeid – need tuleb igal inimesel ise viia lähimasse prügilasse, mis asub Väätsal.

Toasooja hind peab lubama ka investeerida

ARNIKA TEGELMANN

Järva vallavanema Rait Pihelga teatel andis aastaid Järva-Jaanis ja Aravetel toasooja tootnud N.R. Energy mõlema asula katlamaja valdused üle augusti alguses, kuigi rendilepingu järgi oleks pidanud seda tegema juba juunis.

Kohtus on käimas kaks vaidlust nii Aravete kui ka Järva-Jaani kaugküttelepingute üle. „Need on küll lõppenud, aga ettevõtja eeldab, et need kehtivad ja tema peaks endiselt küttemajandusega tegelema, kuna neil oli nagu lepingu pikendamise eesõigus. Need lepingud on vanad ja ei lähe kokku tänaste seadustega. See pärast otsustas Järva vald, et korraldab soojamajandust läbi vallale kuuluva kommunaalettevõtte,“ ütles Pihelgas. „Täna käivad läbirääkimised, millised tegevused ja seadmed neile raamatupidamisliku väärtusega hüvitatakse. Põhiprobleem on selles, et seadmed peavad olema töökorras, dokumenteeritud ja

neil peavad olema kasutusload.“

Pihelgas kinnitas, et nüüd, kui Aravete ja Järva-Jaani katlamaja on valla valduses, on alanud ka ettevalmistused sügisel algavaks kütteajaks. Ta rõhutas, et inimeste jaoks, kes elavad neis kaugküttepiirkondades, hind esialgu uuel kütteperioodil ei muutu: Aravetel oli see 56,25+km ja Järva-Jaanis 67,26 eurot MW/h+km. „Tahame esimesel võimalusel teha proovikütmise, et kütteperioodi alguses ei tuleks halbu üllatusi,“ selgitas ta.

Võrgud on väga erinevas seisukorras. „Näiteks Aravete soojavõrku pole ettevõtja aastaid investeerinud ja trassid on halvas seisus. Teame murekohti. Üks põhjus, miks me tahame ise soojamajandust korraldada, ongi soov võrgu seisukorda parandada. Aasta alguses on avanemas toetusmeede soojatrasside vahetuseks ja looduslikule kütteleikale üleminekuks. Kirjutame sinna projekti. Aravetel on ka biogaasitehas, millega oleks

võimalik keskkonnasäästlikult ja odavamalt sooja toota, kuid et tehase ja N.R. Energy vahelised suhted on olnud keerulised, on seda tehtud osaliselt, kuid võimalikke ressursse ei ole 100% kasutatud,“ teadis Pihelgas öelda. „Aravete katlamaja seadmete seis on kehv ja sinna on vaja rentida uus katel, sest vana pole kasutatav.“ Mõlemas katlamajas on õlikatlad.

Esimene asi oli saada võrk enda kätte, anda stabiilselt sooja ja kõik vaidlused lõpetada. „Kui see tehtud ja me oleme vara omanikud, tuleb mõelda, kuidas mõlemat kaugküttepiirkonda edasi arendada. Elu näitab, et kaugkütte hind ei tohiks sõltuda ainult ühest kütteliigist,“ ütles Pihelgas.

Peagi peaksid selguma kütmise tegelikud kulud. Kuna küttehindu kooskõlastab konkurentsiamet, lubas Pihelgas ka nende poole pöörduda. „Proovime tegutseda võimalikult efektiivselt, et hind ei tõuseks. Samas peab toasooja hind ole-

ma selline, et soojavõrke oleks võimalik jätkusuutlikult arendada,“ ütles ta.

Mitme Järva vallas tegutseva kommunaalettevõtte juhatuse liige Andreas Sapas ütles, et N.R. Energy teenindab veel Koigiti ja Päinurmet, teised vallas asuvad kaugküttepiirkonnad on valla ettevõtete teenindada. „Imaveres otsime lahendust hakke ette lükkamisele, aga kütteperioodi alguseks oleme valmis: sooja hind on 64,4 €/Mwh (koos km-ga), trassid on uued ja 2019. aasta kevadel alustame uue hakkepuidukatla ehitust,“ ütles Sapas. „Koerus on valmidus hea, trassid uued, hakkepuidukatlamaja rekonstrueeriti 2012. aastal ja sooja hind 61,33 €/Mwh (koos km-ga), mis tõusis minimaalselt, võrreldes hakkepuidu hinna tõusuga. Imaveres ja Koerus on vajalik küttevaru olemas. Järva-Jaanis ja Aravetel eeltööd käivad.“

Tarbijad saavad oma muredega pöörduda Andreas Sapase poole telefonil 5695 1880 või e-kirjaga andreas.sapas@jarva.ee.

Sotsiaalkaitseminister Kaia Iva väisas 17. augustil Imaveret. Üks põhjus oli näha 2011. aastal valminud Kodutarret, head näidet sotsiaalmajast. Ta on nõus rääkima tervele Eestile, kuidas teha selliseid maju, kuhu inimesed võiksid endale korteri üürida, kui ei saa enam oma kodus hakkama. „Me ei pea Ameerikat avastama ja Skandinaaviast näiteid otsima,“ ütles Iva majaelanikega kohtudes. Imaveresse oleks vaja aga veel teistki sellist maja.

17. augustil külastas Imaveret ka riigihalduse minister Janek Mäggi, kes kuulas ära Imaverre rajatava OÜ Farm In Productioni õlikultuuride töötlemise tehase juhtide mure. Nimelt hakkab tehase peagi valmima, kuid maanteeametiga ei jõuta kokkuleppele mahasõidu asjus: kümme meetrit teed oleks veel vaja teha, kuid kooskõlastust pole. Minister tegi olematust teejupist pilti ja lubas asja uurida.

29. augustil võttis haridus- ja teadusminister Mailis Reps Tallinnas Maarjamäe lossi aias vastu haridusjuhte. Teiste seas olid vastuvõtul ka Imaverre põhikooli direktor Tiina Lohur (vasakul), Järva-Jaani lasteaia Jaanilill direktor Ülle Kallakmaa, Järva-Jaani gümnaasiumi õppealajuhataja Agnes Kaio, Imaverre lasteaia Mõmmi direktor Heidi Arula, Järva abivallavanem Tiina Oraste ja Ambla-Aravete kooli direktor Madli Pöder.

Minister Kaia Iva külastas ka perearsti vastremonditud tööruume Imaveres, kus ruumi on 72,7 m². Ehitas OÜ Anikor, tööd maksid 20 018 eurot. Pereõde Inga Okas tutvustas, et ooteruum ja protseduuride tuba vahetasid kohta ja protseduuride ruumi pääseb nüüd otse arstikabinetist – uks tehti vahele. „Inimesed märkasid, et oleme seintele valinud valla lipuvärvid, kollase ja roheline,“ ütles Okas naeruselt. Mõlemasse tuppa saadi ka uus mööbel. Nimistus on 1500 inimese ringis. „Perearst Rutt Luha võtab vastu kahel päeval nädalas, kuid tema juurde pääsemisega probleeme pole,“ kinnitas Okas. „Kui mure on, pääseb samal päeval. Inimesed on harjunud üle ukse sisse astuma, kuid soovitan siiski aja kirja panna, et ei peaks ootama.“

IMAVERE RAHVAMAJA
OOTAB HUVIRINGIDESSE KÕIKI ENDISI JA UUSI HUVILISI!

eakate naisrahvatantsurühm IMAVERE TANTSUMEMMED
 juhendaja Milvi Nõmmik

naisrahvatantsurühm PILLERPÄKAD
 juhendaja Inga Väli

laste ja noorte MUUSIKASTUUDIO
 juhendajad Krista Tiitmaa, Alan Beck, Önnela Lees

laste rahvatantsurühmad PIILIKESED ja PÄKAKESED
 juhendajad Inga Väli ja Sirje Teas

EHTERING
 juhendaja Eve Rännik

NOORTE TEATRIRING
 juhendaja Önnela Lees

mälumäng AJURAGIN
 küsimuste koostaja Mati Roosmaa

INFO tel. 5173278, imavere.rahvamaja@jarva.ee

Järva valla sümbol hunt on märk lojaalsusest ja üksteise hoidmisest

20. augustil, 27. iseseisvuse taastamise aastapäeval Järva-Jaani kirikus Järva valla lippu õnnistanud Järva-Jaani koguduse õpetaja Katrin-Helena Melder ütles oma kõnes, et pole kerge uut lippu uue sümbolikaga omaks võtta, ei ole kerge olnud ka ühtsuses ja üksmeeles Järva valla elu korraldamine ning edendamine. „Pean ausalt tunnistama, et olen üks nende seast, kellel on olnud raske valla lippu sellel kujutatud sümbolitena omaks võtta, sest minu jaoks on sümbolid väga olulised, need kõnelevad meist endist ja meie väärtushinnangutest. Milles kõneleb siis must hunt meie lipul, kelle olekust ei õhku esmapilgul ju midagi positiivset? See pilt on kuri ja sünger. Just nõnda oleme harjunud hundi igapäevaselt endale ette kujutama. Sellist arusaama on toetanud ka pühakiri, kus nimetatakse hundi kiskjaks, kes kimbutab loomi ja teeb kahju karjakasvatajatele. Meid on õpetatud läbi muinasjuttude ja rahvalugude hundi ikka kartma. Tema eest tuleb end ellujäämiseks alati kaitsta. Negatiivset arusaama on kinnistanud ülekantud tähenduses inimsoole veelgi Vana-Roomast Plautuselt pärit väljend *homo homini lupus est* – inimene on inimesele hunt, milles viidatakse silmakirjalikkusele inimestevahelises suhtes, kus silmast silma kõneledes ollakse heatahtlik, kuid tagaselja ründav ja hävitav,“ arutles ta. „Ometi oleme valinud hundi rahvusloomaks

Järva valla lippu õnnistab Katrin-Helena Melder, lippu hoiab Aare Kabel.

ehk siis peab hundi loomuses olema ka midagi positiivset ja hinnatavat, midagi, mis on hoopis eeskujuks, mida me ei ole osanud igapäevaelus ehk väärtiselt hinnata ja väärtustada. Selleks, et mõista ja aru saada hundi positiivsest kuvandist, tuleb pöörduda asjatundjate poole. Julgustavad ja selgust toovad, vähemalt minu jaoks, on keskkonnaetik Mattias Turovski mõtted looduskalendrist (www.looduskalender.ee), kus ta kirjutab: „Reaalsus on aga, et hundikari on loomariigi üks ilmekamaid näiteid tõelisest koostööst, ustavusest, lojaalsusest ning üksteise hoidmisest. Vähestel liikidel on karjasuhted nii paigas kui hundil. Hunt on hundile vend, ustav kaaslane ja sõber“ ning ta lõpetab oma

mõtteavalduse lausega „*Annaks Jumal, et homo homini lupus est!*“. Ühinen siinkohal tema lühikese, kuid väga kõneka palvega: Annaks Jumal meile ja õnnistaks Järva vallas tõelist koostööd, ustavust ja lojaalsust ning üksteise hoidmist.“

Melder selgitas veel meie lipuvärvide tähendust kristlikus sümbolikas: kuldne ja kollane tähendab päikest, jumalikkust, pühadust, kuid sellel on ka sootuks vastupidine tähendus, vihjates põrgutulele, allakäigule, kadedusele, reetmisele ja valelikkusele. Must värv on patu ja surma ning leina sümboliks. Roheline värv seevastu aga ligimesearmastuse ja heade tegude sümboliks, tähendades elu ja armastuse võitu surma, kaduvuse ning kurja üle. „Nõnda siis on

meie uus valla lipp pilkupüüdev, kõnekas ja mitmeti mõistetav, kõneledes väga hästi meist endist, meie igapäevaelust, meie püüdlustest ja eksimustestki, kutsudes meid üles valvsusele ja esitades meile väga kõrgeid nõudmisi.“

Järva vallavolikogu esimees Jüri Ellram soovitas tegutseda ja toimetada selliselt, et meid positiivses mõttes selle lipu all ära tuntakse. „Peame tegutsema nii, et kõigis valla paigus oleks võimalik inimväärselt elada. Ehk kuni su küla elab, elad sina ka,“ ütles ta.

Lipule lipunaelu lüüa said kõik Järva vallavolikogu liikmed, vallavanem Rait Pihelgas ja abivallavanem Tiina Oraste ning vallasekretär Karin Tenisson-Alev.

Muusikapäev täidab Aruküla mõisa muusikaga

Oktoobri esimene päev on nii Eestis kui ka mujal maailmas eriline, sest see on rahvusvaheline muusikapäev, et tähistada muusikat ning selle tähtsust meie igapäevaelus. Selle auks korraldab Eesti Muusikanõukogu üle 100 tasuta kontserdi üle kogu Eesti.

Sündmus toob kokku erineva tausta ja kogemusepagasiga muusikud. Repertuaari kuuluvad peamiselt džassi- pärimus- ning klassikapalad. Lisaks toimuvad EV100 projekti „Igal lapsel oma pill“ raames omale uue instrumendi saanud laste kontserdid.

1. oktoobril kell 11.25 astuvad Aruküla mõisas üles põne-

vas koosluses Pirjo Jonas (sopran), Ivo Posti (kontratenor) ja barokkansambel Floridante.

Pirjo Jonas on lõpetanud Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ooperilaulu eriala ning omandanud samuti EMTA-s magistrikraadi laulu erialal. Väga võimeka solistina on ta osalenud paljude suurvormide ettekannetel, nagu Händeli „Messias“, Haydni „Loomine“ ja Charpentier’ „Te Deum“. Alates 2010. aastast töötab ta Vane-muise teatris.

Ivo Posti on lõpetanud klassikalise laulu eriala 2001. aastal Heino Elleri nimelises muusikakoolis. Lisaks on ta õppinud sama eriala Haagi Kuninglikus

Konservatooriumis ning täiendanud end erinevates meistri-klassides. Oli mõnda aega solist Vanemuise teatris ning on olnud Hollandis De Nederlandse Operas.

Floridante on 2014. aastal loodud ansambel, mille koosseisu kuuluvad: Ivo Posti (kontratenor), Meelis Orgse (viul), Mari Targo (viul), Johanna Vahermägi (vioola), Tõnu Jõe-saar (tšello), Mati Lukk (kontrabass), Saale Fischer (klavessiin, orel), Kristo Käo (barokk-kitarr/teorb). Koosseisu teeb eriliseliseks asjaolu, et repertuaar on varabarokist kuni klassitsismini välja.

Rahvusvahelise muusika-

päeva juured ulatuvad aastasse 1975. Algatajaks oli tollane Rahvusvahelise Muusikanõukogu president ning viuldaja Yehudi Menuhin. Laiihaardelist kontsertprogrammi korraldab Eesti Muusikanõukogu alates 2013. aastast.

Muusikapäeva kulminatsioonis on õhtune muusikapremiate tseremoonia, kus Eesti Kultuurkapital ja Eesti Muusikanõukogu tunnustavad kahasse silmapaistvaid muusikategelasi. Sel aastal toimub pidulik gala Tallinna Lennujaamas.

Tseremooniat on võimalik vaadata otseülekandes ETV-s.

Lisainfo: <http://muusikapäev.ee/>

Külaselts tähistas 30 aasta möödumist ausamba taasavamisest Müüsleris

Eesti Vabariigi 100. aastapäeval, 24. veebruaril, avas MTÜ Müüsleri ja Kõisi Küla Selts Müüsleris bussi ootekojas ajutise kohviku. Et see töi kiidusõnu ja rohkesti külastajaid, otsustas selts ettevõtmist korrata, aga sedapuhku palju suuremalt. 25. augusti keskpäeval avati kohvikud Kõisi, Tuuleveski, Müüsleri ausamba ja Kortermaja bussipeatustes.

Päeva projektijuht Birgit Itse lausus, et igas peatuses külastas kohvikut nii paarisaja inimese ringis. Neid, kes kohvikutesse maitsevaid pirukaid ja kooke küpsetasid, oli lisaks oma küla naistele üle Eesti. „Lihtsalt tahtsid kaasa lüüa – nii äge!“ ütles ta. „Kohvikud teenisid kokku ligi 1000 eurot, mis läheb külaseltsile meie järgmiste hullude ideede rahastamiseks.“

Kell 19 algas Saare seltsimajas kontsert-tantsutuba, jalakeerutuseks mängisid rahvamuusikud Albust. Tund hiljem jagati laiali sada küünalt ja asuti rongkäigus teele Müüsleri Vabadussõja ausamba poole.

Tee ausamba juurde palistati 100 küünlaga.

Birgit Itse tänas kõiki, kes kohvikutepäeva mõttega kaasa tulid ja Müüsleri Ausambamäel muinastulede ööd tähistasid. „Meie muinastuled on teistsugusel jõel – maanteele jõel ja põldude meredel, meie ootame oma lähedasi samuti, kui nad koju tulevad,“ lausus ta ja tuletas meelde, et kaks päeva veel ja ausamba taasavamisest möödub 30 aastat.

Sel puhul asetasi pärja ausamba jalamile külaseltsi esimees

Artur Hiiesalu ja Kõisi külanem Eliina Tammehoid koos tütar Mariga (pildil), Järva valla poolt asetati sinivalge lillekimbu abivallavanem Tiina Oraste.

Kohalikud elanikud meenutasid, et siin kandis on kolm suuremat küngast (kokku on neid koguni seitse), kus lapsed vastavalt eale ja pikkusele suusatasid: esmalt Musumäel, siis Ausambamäel ja oskajamad pääsesid Veskimäele. Nii mõnigi puhkas Ausambamäe all suurel kivil jalga ja üritas suusakepiga sammalt ja lund ära lükates lugeda, mis tolele kivile kirjutatud on. Kõik kohalikud teadsid, mis kivi see seal mäe all lepikus on.

4. august 1988 oli aga see päev, kui siia kogunes 99 inimest, kes aastakümneid varjus olnud kivi talgu korras võpsikust välja mäele vedasid.

Üks tollane tööde eestvedaja

Jaak Salmar selgitas, et mälestusmärgi taastamise taga oli Järvamaa Muinsuskaitse Selts ja Jaan Arvola senior, kokku peeti siin kaheksa talgupäeva (kaks suuremat – esimesel oli kohal 99 ja teisel 81 inimest – ja kuus väiksemat, igal 20–30 osalejat) ja mälestusmärk taasavati suure pidulikkusega 27. augustil 1988. aastal. Ettevõtmist toetasid kolhoos Oktoober, Paide KEK, Paide MEK, Harju Elekter, Restoreerimisvalitsus, Paide Teede Remondi- ja Ehitusvalitsus, Järvamaa Muinsuskaitse Selts ja Rahvarinne. „Ütlesin toona avamisel: „Aga ükskord algab aega, küll siis Kalev jõuab koju oma lastel’ õnne tooma, Eesti põlve uueks looma.“ Ka praegu sobib see tekst väga hästi, ainult et Kalev on nüüd Brüsselis,“ ütles Salmar ja andis au-

samba taastamise materjalid, registreerimislehed talgutel osalenute allkirjadega ja ajalehed, kus sellest sündmusest juttu, üle külaseltsile.

Birgit Itse ütles, et kahe küla peale kokku on elanikke ligi 130 ja julgelt üle poole neist löid selle päeva korraldamisel kaasa. Kohaliku omaalgatuse programmi kirjutatud projektiga „Bussijaamade kohvikute päev“ saadi 1996 eurot, mille abil valmis kohvikutepäevaks ka külasid tutvustav voldik, temaatiline pusle ja külaseltsi logo. „Projekтираha aitas katta muusikute esinemistasu, külaseltsile ostsime ka neli välilaua ja -pinkide komplekti ning termosed, omaosalusena (mis lisandus taotluse summale) klientide teenindamiseks vajalikud nõud ja muud väikevahendid,“ ütles Itse.

Esna raamatukogu võlub valikuga

Tarkusepäeval, 1. septembril avati Esna Seltsi eestvedamisel Esnas raamatukogu. Kuigi 1938. aastal ehitatud paksude kiviseintega ait, kus kogu asub, on veidi morbiidse minevikuiga – siin oli kunagi vastasmajas töötanud Esna haigla surnukuur – andsid seltsi liikmed hoonetele uue elu, puhastasid kolist ja sisustasid mööbli. Selleks kulus neli aastat.

Külaseltsi liige, Esnas sündinud Urmi Reinde selgitas, et asutada raamatukogu oli seltsi üks ideedest, mis nüüd teoks sai. „See on alles algus! Paljudel inimestel on mitmetel põhjustel jäänud üle palju vanu raamatuid, eriti nõukogudeaegseid (kuigi päris nõukogude kirjandust on vaid meetri jagu). Arvasime, et raamatud on väärt säilitamist – ilmus ju 20. sajandil tänu Eesti kirjastuste heale tööle palju väärt maailmakirjandust,“ ütles ta.

Raamatute seas on Reinde sõnul ka rariteete, näiteks selle hoone valmimisaastal, 1938. aastal välja

antud August Gailiti „Karge meri“ või „Ekke moor“ aastast 1942. „Mõelge vaid – sõja ajal andsid eestlased välja väärtkirjandust,“ märkis Reinde. „Eesti rahvast poleks olemas, kui poleks raamatuid.“

Esnat on paljudes raamatutes mainitud. „Näiteks Wimberg ehk Jaak Urmet on Esnast kirjutanud oma 2002. aastal ilmunud „Lipamäes“, Paavo Kivise raamat kodukohast „Kaks kavaleri“ ilmus aastal 2007 ja siin mõned aastad elanud Tõnu Õnnepalu on Esna pannud nii oma „Mandalasse“ (2012) kui ka 2016. aastal ilmunud lugemisdraamasse „Klaasveranda“, loetles ta ja esitas Virve Kiisa-Gusteli helgeid mälupilte Esnast tema raamatust „Elu kurvistel radadel“.

Kogukonna erilise tänu pälvivad raamatukoguruumi koristamise ja sisustamise eest Tiit ja Ago Adamberg. Raamatukogutoa seinal on kolm kella, millel aeg seisab. Seltsi liikmed avaldasid lootust, et nende jaoks aeg enam seisma ei jää.

Esna uus raamatukogu pakkus avastamisrõõmu ka kõige noorematele.

Karinul peeti suvelõpupidu

25. augustil avati Karinu külas pidulikult puhke- ja spordiplats ja peeti kogukonna suvelõpupidu.

Puhke- ja spordiplatsi avamine sai teoks tänu Eesti külaliikumise Kodukant toetusele. Avamisel pidasid kõne EV 100 ühiskingituse Järvamaa koordinaator Jutta Sakkis ja külanem Aivar Murumaa. Omatehtud luuletuse kandis ette külaseltsi juhatuse liige Margit Selge. Pidulikkust aitas luua kapell Tantsi Minu Pilli järgi.

Päeva jooksul toimusid erinevad võistlused: rahvastepall, pesapall, koroon, mōlkky, erinevad osavus- ja mõistatusmängud, orienteerumine koos viktoriiniga Karinu küla kohta. Lastealal sai sõita poniga, teha näomaalinguid, hüpata batuudil, sõita lasterongiga, tutvuda

minizoo kodulindude ja küüli-kuga, mängida erinevaid mänge, meisterdada võileivatorti.

Peale degusteerimist ja hääletust valiti välja parim külamoos. Toimus küpsetiste oksjon. Põnevust tekitas päästeameti demo – avariasse sattunud autost inimeste päästmine. Öhtul süüdati pargis lõke. Toimus 90ndate disko ja mängiti erinevaid seltskonnajärgi ja osavusmänge. Osalejaid oli umbes 160. Üritus oli tasuta. Avatud oli annetuskast Karinu külamaja ürituste toetuseks.

Suur tänu, ürituse eraisikutest toetajad ning Nordkalk AS ja Karinu PM OÜ!

Kohtumiseni järgmisel aastal, kui Karinu tähistab koos vilistlaste kokkutulekuga 500 aasta juubelit.

Metsla küla 500

VELLO KALLANDI

Metsla külanem, kodu-uuri ja projektijuht

Laupäeval, 11. augustil avati Metsla külas pidulikult külaplats. Sinna paigaldatud kivi jääb tähistama Metsla asukohta ja küla esmamainimise kuupäeva – 27.09.1519. Metsla on arheoloogide avastatud savinõukildude ja šlaki järgi tunnistatud muinasasulaks ja muinsuskaitseameti paigaldatud vastav tähistus asub endise Preediku

talu õue viiva tee ääres. Hiljem rajasid talupered sumbküla ümber veekogu, millest on säilinud allikas ja väike tiigike. Ajaloola-se Valdo Prausti uuringute kohaselt kulges 13.–17. sajandini suur suvine maantee Järvamaalt Virumaale läbi Kuusna, Metsla, Ramma ja Pikevere. Seega ei olnud Metsla mitte sugugi mingi kolkaküla, vaid asus väga tähtsa magistraali ääres.

Metsla küla on mainitud esmakordselt, mil Liivimaa ordu maameister Wolter von Plet-

tenberg (ca 1450–1535) andis lääniks Peter von Kardenellile Järva maakonnas Keytingi (Järva-Jaani) kihelkonnast mitmed maatükid. Tuleval aastal möödub sellest 500 aastat. Küla juubelit tähistasime siiski aasta varem, kuna sama vanaks saab ka Karinu ning suurem pidu on planeeritud seal järgmisel aastal.

Külaplatsile on paigaldatud mälestustahvel Karinu, Metsla ja Ramma külast Vabadussõjas langenud kümnele sõdurile ning stendid piirkonna kaar-

tidega, millele on kinnitatud MTÜ Eesti Külaliikumise Kodukant kingitud EV 100 mälestusplaat – oli ju kogu üritus pühendatud Eesti Vabariigi 100. sünnipäevale.

Tööd teostati Leaderi projektide „Karinu ja Metsla 500“, „Mälestusmärgid“ ning kohaliku omaalgatuse programmi projektide „Metsla külaplatsi pidulik avamine“ ja „Metsla külaplats“ toetusega. Projektid koostas MTÜ Karinu külaselts KARAME.

Elu oleks võinud lõppeda liblikapüüdjana

ARNIKA TEGELMANN

Järva valla Järva-Jaani ja Kareda piirkonna juhi Uku Talviku kirev tööelu on andnud talle võimaluse pidevalt midagi uut proovida, õppida ja areneda, kuid elu oleks võinud minna ka teisiti, sest Uku hobi – matkamine – pani ta viivuks seisma surmaga silmitsi.

Uku pole põline järvakas, vaid sündinud Otepää lähedal Vidrike külas ja koolis käinud Viljandimaal Lalsi külas. Kõrvalasuvas Rõika külas oli omal ajal Amelungide perekonnale kuulunud peeglitööstus. Koolipõlves kolasis poisid vana peeglivabriku varemetes ja kogusid seal elavhõbedat – kunagi kaeti sellega tagant peegelklaasi. „Siis ei rääkinud keegi, et see on mürgine. Igal poisil oli pudelike seda kraami. Sellega sai koolis igasugu pulli teha. Koolis olid vanasti veevärgi asemel seintel tsiingist veenõud. Kui tegid tsiingi elavhõbedaga kokku, tekkis reaktsioon – see hakkas nagu valgeid seenekesi kasvatama. Kui mõni noor õpetaja sügisel tuli, kutsusid poisid ta kohe vaatama, et õpetaja – vaadake, mis nüüd juhtus. Õpetaja ehmus samuti. Ja sai asjale selgust alles õpetajate toas vanematelt kolleegidelt,“ räägib Uku algatuseks ühe kooliloo.

Koolis käia talle meeldis, õppimine raskusi ei valmistanud. Põhikooli lõpetas päris heade hinnetega. „Vanemad, mõlemad agronoomid, lootsid, et lähen keskkooli, sest kutseõppel polnud hea maine. Sinna pidi võtma eelmisest koolist iseloomustuse, minu klassijuhataja ei andnud,“ pajatab Uku. „Läksime kolme poisiga siiski pärast põhikooli Vana-Võidu tehnikumi. Kambavaimust ja tehnikahuvi oli meil ka – poisikestena tegelesime fotograafiaga, putitasime võrre ja ehitasime raadioid.“

Vana-Võidust sai ta oma esimese elukutse – tehnik-elektromehaanik – ja oli enne sõjaväge aasta Leie kolhoosis mehaanik.

Eesti Põllumajanduse Akadeemiasse kohe saada ei õnnestunud. „Peale sõjaväge astusin EPAsse ettevalmistusosakonda – 15 poissi võeti, enamasti sõjaväest läbi käinud, kus valmistusimegi aasta otsa ainult eesti

keele, matemaatika ja füüsika eksamik. Kui seda poleks olnud, oleks olnud ikka keeruline sisse saada,“ tunnistab Uku. Seal asus ta mehhaniseerimist õppima.

Pärast lõpetamist suunati ta Järvamaale Jänedas sovhoostehnikumi peainseneriks. „Olin seal seitse aastat. Ilus kant. Abikaasa on Koeru kandist pärit. Koeru sovhoosi keskus oli Vaol. Siia otsiti direktorit ja partorgi, aga neid ameteid ma ei tahtnud. Võtsin peainseneri koha. Sain üleviimise, mis tähendas, et siin säilis veel kolm aastat mu elmine keskmine palk, mis tolle aja kohta oli hea – suurem kui direktoril. Kui muidu oli põhipalk 200, siis mina sain 400 rubla. Ja see oli väga suur raha,“ meenutab Uku.

Oli aasta 1989. „Püüdsin algul ämmaga ühe katuse all elada, aga see hästi välja ei tulnud. See maja Tamme teel oli ripakil, siin elas varem sovhoosi direktor, ja pakuti mulle – takjad olid ümberringi rinnuni,“ räägib ta.

Uku tööelu on olnud kirev. Neli aastat oli ta peainsener Koe-

ru sovhoosis ja siis lõppesid majandid otsa. Vahepeal töötas Uku ühes aktsiaseltsis, mis valmistas autodele pealisehitusi. Siis leidis lehest kuulutuse, et Järva-Jaani vald otsib insener-nõunikku. „Kandideerisin, kandidaate ja voore oli mitu. Sain. Ütlesin, et olen mehaanikainsener, ehituse alal iseõppija. 1999. aastal korraldas avaliku halduse instituut vallaspetsialistidele ehitusnõunike kursused, selle koolituse läbisin ja sain ehitusnõuniku paberid.“

Aastal 1999 olid uued valimised ja pärast seda polnud nõuniku kohta enam tarvis. „Mind koondati. Ja jälle leidsin lehest kuulutuse, et oodatakse kandidaate, sedapuhku Kirde riigikaitseosakonna Paide büroosse. Et olin varem ka kaitseväekarjäärile mõelnud, proovisin. Saingi,“ pajatab Uku edasi. „Peagi tõusin büroo juhatajaks, kes mundrit kandma ei pidanud, sõjaväelist haridust mul polnud. Olin ainuke büroojuhataja, kes tuli väljastpoolt süsteemi, eks algus oli raske. Vastutasin selle eest,

et poisid õigel ajal kaitsevärke tuleks ja pidasime reservväelaste arvestust. Paar poissi pidi alati tagavaraks olema, kui mõni kaitsevärke tulemata jättis – norm pidi täis olema. Eks neid sai taga aetud küll ja veel. Tegime politseisse avaldusi, aga mõnel õnnestus ka nii kaua viilida, et sai 28 täis ja ei pidanudki kaitsevärke minema.“

Aastal 2005 pandi maakondades asunud bürood kinni ja Uku oli jälle vaba mees. „Kohutasin juhuslikult kaupluses oma kunagise õpetajaga Vana-Võidu päevilt, Toomas Šadeikoga, kes juhtis Türi Tehnika- ja Maamajanduskooli Säreveres ja ta kutsus mind õpetajaks. Läksingi. Sain olla paar-kolm kuud, kui tollane Koeru vallavanem Jaago Kuriks kutsus Koeru kultuurimaja direktoriks, et sa ka natuke näitlemist teinud (Vaol tegime Krista Jürgensi juhendamisel külateatrit) ja kultuuriga kurssis. Vastu talve ka, Säreveresse kõva 50 km sõita. Andsin koolis joonelt tunnid ära ja tulingi. Oli detsember 2005. Naine naeris, et

kultuuriinseneriks.“

Uku meenutab, et oleks kultuurimaja peaaegu maha põletanud (nagu Koerus on varemgi juhtunud). „Ei mäleta, mis bändi pidu oli. Pillimehed käisid laval ära, lava tagant läks trepp alla, kus nad suitsetamas käisid ja viskasid konid alla. Aga seal all oli virn matte. Kuramus – need läksid kärssama! Pidu oli juba lõppenud, ukseid kinni, kui turvafirma helistab, et tulekahju. Tormasime kohale, pritsumehed kustutasid kahjutule ruttu ära – kiviseinad olid ümberringi. Aga seda tahma ja tossu oli, kuramus, pool maja täis ja haises tükk aega.“

Peaaegu aasta sai Uku kultuurimajas olla, kui Järva-Jaanis oli abivallavanemat vaja. Kuulusid konkursi välja. „Toonane vallavanem Toomas Põldma ja vallasekretär tulid mu jutule, et töö sama sisu, ehitus ja teed, kas sa ei tahaks kandideerida – oled siin korra juba olnud. Kandideerisin ja saingi.“

Riigi- ja omavalitsustööl on ta olnud kokku 19 aastat. „Mul

polnudki plaanis jätkata, aga kui vallavanem Rait Pihelgas ettepaneku tegi, lootsin saada veel ühe huvitava kogemuse. See on ka nagu inseneritöö: sul on masinajupid mööda garaaži seinääri laiali, pane üks mootor kokku. Ega sa ei tea, kuidas ta sul tööle hakkab või osad omavahel sobivad ja toimima hakkavad. Rääkisid naljaga pooleks, et kui kõik spetsialistid leiavad jaanipäevaks oma kontori ja tooli üles, on hästi. Nüüd on igal ametnikul püsiv koht teada. Niikaua, kui spetsialistid selgeks saavad, kus mõni tee või küla asub, oledki see abimees, kes piirkonda tunneb. Abivallavanemana olid minu silma all ehitused ja teed ja on praegu ka. Iga masina saad kunagi käima, see võtab lihtsalt aega. Praegu peaks olema põhiline see, et hullemaks ei lähe. Paari aasta pärast peaks kõik töötama nii, nagu peab,“ arutleb Uku.

Piirkonnajuhi töö hindab ta väga mitmekülgseks. Kui inimesel on mure või probleem, oli vanasti esimene asi vallavanemal

nööbist kinni võtta. Nüüd pöör-
dutakse piirkonnajuhi poole, kes
kas lahendab mure ise või juhatab
inimese vastava spetsialisti juurde.

Uku üks hobidest on olnud
matkamine. „EPA kooli ajal sai
palju matkatud. Alustasime suusa-
ja veematkadest, talimatkadel on
käidud Koolas ja Karjalas, Uura-
lites. Kuznetski-Alataus kohtusin
1982. aasta talvematkal oma abi-
kaasa Epuga,“ ütleb ta.

Suurem matk oli 1981. aastal
enne ülikooli lõpetamist Kaug-
Idasse ja kestis kolm kuud. „Sõber
Mati Stroom õppis ülikoolis geo-
loogiat ja plaanis ikka Kamtšatka-
le minna. Tema kaudu sain. Sinna
Jaapani külje alla polnud niisa-
ma lihtne pääseda. Saime Tartust
zooloogia-botaanika instituudist
komandeeringu tingimusel, et ei
taha pärast komandeerimisraha-
sid. Kirjade järgi olime liblika-
püüdjad.“

Lennukiga Petropavlovskisse,
kogu toidukraam ja varustus oli
kaasas, enamik käsipagasis, sest
selle ülekaalu eest ei tulnud maks-
ta. „Oli plaanitud, et geisrite orgu
läheme jala sisse ja selleks kulub
viis päeva. Seal oli vulkanoloogide
baaslaager (Petropavlovskis on
vulkanoloogia instituut, mille lõi
kunagi Venemaa eestlane Boris
Piip, kes oli ka esimene direktor).
Kaasas oli meil toiduvaru viieks
päevaks, teisel kutil telk ja mul
oli 16 mm fotokaamera, paras
põrakas. Mingid kaardid olid ka,
aga pigem pornograafia,“ jutustab
Uku. „Oli selline legend, et kui
saate üle Kamtšatka jõe, mis on
paar kilomeetrit lai (saime ühe
mehe mootorpaadiga, kes meid
kahe paki Kalevi nätsu eest üle
viis), on kaks sopkat (vulkaanid
Klutševskaja ja Kronotskaja), vaa-
tate nende vahele ja võtate suuna
selle peale. Laagrini on 120-130
kilomeetrit, veidi üle paarikümne
kilomeetri päevas. Kui minema
hakkasime, oli ilm ilus. Aga veidi
aja pärast läks pilve ja sadas kogu
aeg – mingit sopkat polnud nä-
ha ja riideid kuivaks ei saanudki.
Läksime kompassi järgi, metsloo-
made radadest hoidsime eemale
– seal olla palju suuri karusi, meie
karud on nendega võrreldes ka-
rupojad. Ja muidugi nägime neid
karusid ka.“

Viie päeva asemel kujunes
matk 15 päeva pikaks. „Lõpus
oli toiduga juba kitsas, õigemini
otsas. Üks seljakoti küljetasku oli
mingist ajast täis topitud paki-
suppe – see oli lõpuks meie ainus
toit: õhtul väheste veege puder,
hommikul vett juurde ja supp.
Sidrunihapet oli ka – joogiks oli
sidrunivesi. Sõime marju.“

„Tundus, et raisk, siia me jää-

me. Keegi poleks meid sealt leid-
nud. Sõber, TPI poiss, hakkas juba
ära pöörama. Tahtis minna hoopis
teisele poole, kui kompass näitas.
Lõpuks läks ilm ilusaks. Jõudsime
ühe vana vulkaani servale ja üks
kummikutega mees tuli vastu. Kü-
sisime, kus see laager siin on. Ah,
minge sealt serva pealt alla. Kui
lõpuks laagrisse jõudsime, olime
räbalates ja nälginud. Maas kausis
oli mingi kala, sõber pani selle
nahka. Lõpuks selgus, et see oli
koera jagu.

Seal oli lõhet tohutult. Seda
pilti mujal ei näe, vesi kubises
mitmes kihis kalast. Võimas vaate-
pilt. Kalamarja söödi supilusikaga
suurest silmapesukaunist.“

Beringi saar, Sahhalin, Lõuna-
Kuriilid. Ilus mälestus. „Õeldakse,
et Jaapan on tõusva päikese maa.
Lõuna-Kuriili saared on Jaapani
põhjaterritoorium. Jõudsime õh-
tul Kunaširi saare tippu, kust üle
väina (laius 24 km) paistis Hok-
kaido saar. Nõukogude poolel oli
rannik vaikne, väljasurnud värk.
Sealpool purjekad sõidavad, tule-
des linn ja siis näed – päike loo-
jub. Oled näinud päikeseloojangus
tõusva päikese maad.“

Uku ütleb, et turistiks ta end
ei pea, ikka matkajaks. „Oleme
abikaasaga matkanud Eestimaal
– paneme rattad auto peale, sõida-
me kuhugi, telk kaasas. Paar-kolm
päeva sõidame rattaga kohapeal
ringi. Oleme matkanud meie väi-
kesaartel, aga ka Ahvenamaal. Sel
suvel käisime Põhja-Eestis Vi-
nistu kandis ja Hara lahe ääres.
Ja Viinistus vaatamas etendust
„Kostja ja hiiglane“. Kurv lugu
oli.“

Ukul on neli poega, lapselapsi
on seitse. Pojad töötavad linnas ja
elavad linnalähedastes valdades.
Vanem poeg Ott on teedeehitaja,
Siim ja Tõnn on itimehed. Mikk
läks tehnikaülikooli mehaanikat
ehk isa eriala õppima.

„Meie matkahuvi on nad päri-
nud. Meie peres oli arusaam, kus
õhtu, seal öömaja, ikka telgis. Va-
nem poeg käis selgi suvel perega
nädal aega telgiga Hiiuamaal. Te-
ma poeg on veidi üle aasta vana.

Kõige noorem poeg Tõnn mat-
kas üksi seljakotiga 300 kilomeet-
rit mööda Eesti rabasid ja metsi.“

Viimane matk oli augustis Vao
küla rattamatk Tammiku–Esna-
Järva-Jaani (seal oli supipaus),
edasi Vöhmuta mõisa ja Met-
samõisa puhta vee teemaparki.
„Rahvast tuli üllatavalt palju –
Vao seltsimaja eest startis meid
pea 40. Minu kaks põnni (8- ja
9aastane, lisaks veel pojad Tõnn
ja Siim oma naisega ning minu
naine Epp) sõitsid läbi pea kogu
distsantsi, 56 kilomeetrit.“

Kool on laste tulekuks valmis, kinnitasid Albu põhikooli õpetaja Mare Kabel ja majandusjuht Valdu Konrad.

Andy Tilk: Kõik peab olema „parlanksis“

Sellel sügisel tähistab Aravete Keskkool oma 160. aastapäeva. 15. ok-
toobril algab koolis sünnipäevanädal, mis lõppeb laupäeval, 20. ok-
toobril kell 18 vilistlaste kokkutulekuga.

vahel ringi tõsta, seintele midagi kinni-
tada, kuid muinsuskaitse reeglid seavad
omad piirid. „Kasvõi need aknad: Arave-
te koolis on lihtne aknaid vahetada, siin
tuleb luba küsida ja renoveerida,“ ütles
Tilk. Mõis sunnib õpetajat olema loov ja
inspireeriv.

Aravete keskkoolis alustas 20 õpilast,
kokku on neid koolis aga 165. Õpetajad on
olemas, alustas kaks 0,5 koormusega abi-
õpetajat, kes hommikupoolikul abistavad
kuni kuuenda klassi õpilasi põhiainetes,
eesti keeles ja matemaatikas. Otsitakse
eripedagoogi. Tilk pani ka õpetajatele
südamele, et õpik pole õppekava. „Me
kipume tihti seda unustama, et õppekava
nõuab tunduvalt vähem kui õpikus kirjas,“
ütles Tilk.

„Riigi soov on minna üle digitaalsele
õppevarale, Aravete on eesrindlik – 7.
klassist alates minnakse üle digitaalsetele
õpikutele ja veebipõhisele õppele nii palju
kui võimalik. On õpetajaid, kes on õhi-
naga asja kallal ja neid, kellele see vähem
meeldib,“ ütles Tilk. „Selleks on vaja süle-,
laua- või tahvelarvutit – peaasi, et sellega
saab internetti. Enam ei saa tunni alguses
vabandada, et vihik koduse tööga jäi koju
– tee arvuti lahti ja näita.“

Tilk tõi näiteks keemiatunni tuleviku

– virtuaalsed katsed. „Õpilane võtab
virtuaalsed katseklaasid, valab ained
kokku ja kui ka käib plahvatus, ei saa
õpilane reaalselt vigi,“ selgitas ta. Ja
lisas, et on ise olnud arvutiõpetaja ja
teab, et kõik peab olema „parlanksis“.
„Digivahendid on loodud selleks, et
elu lihtsamaks teha, aga meie sageli
kuritarvitame neid.“

Digimaailma sisenes ka Aravete kesk-
kooli küttesüsteem, mis on nüüd ruumide
kaupa arvuti teel juhitud ehk direktor ei
pea enam katlaruumis sooja juurde või
vähemaks keerama, vaid saab seda teha
läbi arvuti. „Albu koolis kütab endiselt
üks naine, Merike Kernu, kaheksat ahju!“
märkis ta.

Aravete kooli raamatukogul on uued
ruumid, kohe fuajees ja klaasseintega.
Seal saab lugeda ja lauamänge mängida.
Endise raamatukogu ruumid sai endale
pikapäevarühm.

Ja ka Aravetel on nüüd suur söögiva-
hetund, mis kestab 50 minutit.

Aga mida ühtse juhtimise alla viidud
haridusasutused (Aravete keskkool, Albu
põhikool, Albu lasteaed ja Ahula lasteaed)
koos hakkavad tegema? Tilk lubas ühiseid
üritusi ja väljasõite ja korra paari kuu
jooksul ühiseid kokkusaamisi.

Koeru kool eelistab laduda tugeva vundamendi

ARNIKA TEGELMANN

Koeru keskkooli direktor Jaan Kabin unistab tuleval aastal algavast koolimaja renoveerimisest ja et kolme aasta pärast oleks gümnaasiumiastmes üle 60 õpilase. Ta lubab teha kõik, et õpetajad oleksid koolis õnnelikud, sest siis tunnevad end hästi ka õpilased.

Koeru keskkoolis alustas õppeaastat 276 õpilast, kümnendas klassis 16 õpilast ja esimeses klassis 20 õpilast ehk üle hulga aja vaid üks klass.

Paraku küll. Olukord on üsna stabiilne. Mis siin salata – iga korter, mis Tallinna või Tartusse ehitatakse, võtab maalt inimesi vähemaks. Aga Tallinnast hakatakse taas maale tulema ehk on ka vastupidine trend. Üks pere tuleb, üks on ootel ja tahab tulla. See annab lootust ja läbi selle tekib ka stabiilsus.

Kuidas suvi läks?

Kui vaadata ehituspoolt, siis projekterijaga suhtlemise lainel. Eile (31. augusti - toim) käisime valla esindusega projekterijaga kohtumas ja tundub, et projekt maja teise ja kolmanda korruse renoveerimiseks ja juurdeehituseks (fuajee peale tuleb teine korrus ning laiendamine ka võimalat – sport on Koerus au sees) on valmimas. Loodame vallaelarvest ka raha – minul on unistused, meil on projekt ja poliitikutelt lubadused. Ehitustööd peaksid algama järgmisel aastal. Ka õpilaste algatatud trepikojaremont, mille tarvis eelmisel talvel kontsert korraldati, on projektis sees.

Alustaksime fuajeepealsest ehitusest. Fakt on see, et paari suvekuuga teist ja kolmandat korrust valmis ei ehita ja nii saaksime oma ruumidega hakkama.

Võimla laiendamisel on kolm esm märki: esmalt kooli vajadus,

teiseks kogukonna vajadus ja kolmandaks, et saaksime suvel võimalikult palju ruume välja rentida, et üle Eesti saaksid siin käia noored spordilaagrites. Sellega tutvustame Koerut ja anname noortele võimaluse olla väga ilusas looduskeskkonnas. Soovime, et maadlus jääks siia ja tantsuhoovi ei raueks. Meie siht on, et kui noor gümnaasiumi lõpetab, ei jää ta peosaa lis hättä. Intelligentne inimene oskab tantsida ja kui seda ei võeta valikkursusena, muutub tants kehalise kasvatus tunni kohustuslikuks osaks. On olnud uurimus, et nendes kogukondades, kus palju tantsitakse, on ka kuritegevust vähem. Nii et ennetame kuritegevust läbi tantsu.

Projekti rahaga peaksime kiiremas korras paigaldama lifti, sest 10. klassis asus õppima ratastoolitüdruk. Lifti järele oli vajadus juba varem. Kunagi oli Koeru koolis kurb rekord – 14 õpilast oli korraga kipsis.

Lifti saame hiljemalt jõuluks. Oleme välja valinud, millise firma lifti vajame, ja pakkumised on olemas.

Teine pool, kes väga lifti ootavad, on kutsetunnistusega puhastusteenindajad – uuest õppeaastast meil enam koristajaid pole –, kes tahavadki tööd teha nii, nagu nad on koolis õppinud, mitte ämbri ja lapiga. Tänapäeva toimetuleku üks märksõna on efektiivsus. Peame vaatama, et kooli teeninduse pool oleks efektiivne, sest seda märkavad ka lapsed. Üks puhastusteenindaja töötab päeval, teised pärast õppetööd.

Kooli majandusjuht Mati Pihlak korraldas suvel oma elu nii, et ka tema töö oleks efektiivsem, freesis muru seest välja kõik kannud, puhastas mõisaagse müüri serva, et saaks efektiivsemalt muru niita.

Koolil pole ka enam sekretäri, vaid juhiabi. Ja tugisikute asemel on sellest õppeaastast abiõpetajad.

Kuidas on lood õpetajatega?

Personaliprobleemid lahene sid üllatavalt hästi, kõik kohad on täidetud. Väikest koormust võiks veel pakkuda ühele inglise keele õpetajale. Meil on hea

koostöö Rakke kooliga, vahetame õpetajaid, kes on seal väikse koormusega – neid on kolm –, ja anname võimaluste piires koormust juurde, et neil oleks täiskoormus ja et nad tunneksid end maal elades hästi.

Koeru kolis keemiaõpetaja. Tallinnast on tulemas õpetajaid, kes sooviksid siin tööd.

Endisel moel õppealajuhataja koha koondame, tuleb õppejuhi koht ja selle jagame nelja inimese vahel: esimene kooliaste, teine-kolmas kooliaste, gümnaasium ja neljas tegeleb kõigi asenduste ja tunniplaanidega ehk igaüks teeb seda, mis on tema kõige tugevam külg. Nii on loogiline asju lahendada, kuna on erinevad majad.

Mida uult õppeaastalt ootate? Õpilastele soovisite aktusel rohkem rõõmu.

See ongi põhiline. Ma olen õpetajatele öelnud, et minu kõige suurem roll on see, et te oleksite õnnelikud, siis tunnevad ka õpilased end hästi.

Kuna mul algab esimene täisõppeaasta, siis üritame koos tugipersonaliga teha kõik selleks, et õpetajatel oleks hea, turvaline ja kindel koolis töötada.

Kui avatud on teie kabineti üks neile, kes tahavad oma muresid või rõõme jagada?

Mul on olnud see õnn, et tööpoolest tullakse. Ja selline ma tahangi olla.

Koostöö hoolekoguga on hea, ka nemad julgevad alati rääkida. See teebki rõõmu. Öeldakse, et efektiivne organisatsioon on see, kus on avatus, meeskonnatöö ja empaatia. Need on ka minu põhimõtted ja neist ma ei tagane.

Kuhu Koeru kool arenema peaks?

Ehituslikult on plaanid paigas. Õppetöö arengus on märksõna eelkõige stabiilsus. Me võime ju mõelda, kas tund on ajatu, 45 minutit või 1,5 tundi pikk. Kuid tähtis on see, kui õnnelik on õpetaja. Meie prioriteet on tugev vundament, esimene kooliaste – seal võimalikult palju tuge pakkuda, et

Helin Kind tuli Koeru keskkooli 10. klassi Haapsalust ja kuni lifti valmimiseni tuleb teda koos ratastooliga teisele korrusel vinnata mitme mehega.

õpilased saaksid tugeva põhja. Kui seal jõuaksid kõik õpilased ühtlasele arengutasandile, on edasi juba lihtsam. Meie esimese kooliastme õpetajad on hästi avatud ja õpihimulised. Koostöös Tartu ülikooliga on algamas eripedagoogika kursus, ka meie õpetajatest soovivad sinna paljud minna ja me panustame sellesse, et võimalikult paljud õpetajad saaksid eripedagoogilise pädevuse. Õpetajad tahavad end täiendada. Meie üks õpetaja pääses 198 soovijast 20 hulka Tartu ülikooli eripedagoogikast õppima.

Sellest õppeaastast töötab meil ka 0,2 kohaga magistrikraadiga eripedagoog-nõustaja.

Kuidas on lood gümnaasiumiga?

Sel aastal alustas 10. klassis 16 õpilast – pole paha. Loodame, et järgnevatel aastatel tulevad juba üle paarikümne õpilasega gümnaasiumiklassid. Positiivne on, et ka Rakkest on tulnud mitu õpilast meie kooli. Meil on Rakke kooliga mõistlik koostöö ja siis tulevad ka mõistlikud lahendused.

UUED ÕPETAJAD

Ülle Teppan – abiõpetaja
Helen Potman – huvijuht
Raili Tamm – keemia
Monliis Newsome – kunst
Tiit Kalda – füüsika
Anu Kangur – eripedagoog

Kas Rakkele kuulsust toonud robotikaring tuleb ka Koeru kooli?

Tuleb. Ja Leelo Ambos tuleb juhendajaks. Ta on õpetaja ka Koeru muusikakoolis.

Imavere kool ootab tuleviku klassiruumi

Kooliaasta algus Imavere põhikoolis oli kangesti lõpuaktuse se sarnane: kõigile, nii õpetajatele, esimese klassi juntsudele (8) kui ka põhikooli lõpuklassi noortele (12) kingiti sületäied lilli, tehti koolitrepil pilte ja käidi koos kooli kivi juures. Aktus oli ka. Esimest aastat koolijuhina alustav Tiina Lohur lausus, et nii on nende kooli tava.

Koolis on 83 õpilast. 28. augustil oli õpetajatepere meeskonnakoolitusel. „Kaardistasi-

me praeguse olukorra, saime sotti, kus oleme. 2019. aastal vajab tegemist arengukava. Hindan meie meeskonda loovaks ja targaks, koostöövalmiks. On hästi palju mõtteid – hoog on üleval,“ rääkis Lohur. Ta lisas rõõmsalt, et koolis on olemas kõik spetsialistid – koolipsühholoog, sotsiaalpedagoog, logopeed (koos õpetajatega kokku 16) – ja õpetajad saavad jõukohase koormusega tööle keskenduda. „Liiga suur koor-

mus ei lase keskenduda muule kui tunniandmisele. Aga koolis on palju muudki.“

Varem õppealajuhataja ning eesti keele ja kirjanduse õpetajana töötanud Lohur jätkab lisaks direktoritööle erivajadustega õpilaste koordinaatori ja 8. klassi juhatajana. „Neil on olnud kooliaja jooksul viis klassijuhatajat, alles 2017. aasta novembris sain nad endale,“ põhjendas ta.

Suvel kõpitseti koolihoonet vaid veidi. Näiteks võeti maha

garderoobisein ning see muutis fuajee avaramaks ja valgemaks. Suur töö seisab aga ees. Lähiajal istub Lohur ühe laua taha projekteerijatega, sest selle aasta lõpuks peab valmima koolihoone endise majandi kontorihoone osa renoveerimisprojekt. „Olen seda vallavalitsuse ehitusnõukuga arutanud. HITSA (Hariduse Infotehnoloogia SA) otsis tulevikukooli saadikuid ehk just neid koole, kel seisab ees maja renoveerimine, et ehitada sinna

tuleviku klassiruum. See võiks tulla esimesele korrusele reaal- ja loodusainete osasse. Ootame kohtumist ka HITSA esindajatega,“ ütles Lohur. „Mul ei ole kahju kulutada aega korralikule planeerimisele, mulle meeldib süsteemselt mõelda ja tegutseda ja kiirelt reageerida, kui vaja.“ Viimati reageeris ta kohe, kui Swedbanki töötajad end 15. septembril kooli vabatahtlikku tööd tegema pakkusid. Küll neile ka töö leitakse.

Tanel Kipper (pildil koos kolleeg Milvi Nõmmikuga, kel Imaveres elatud ja matemaatikat õpetatud juba 60 aastat) alustas 1. septembril oma päris esimest kooliaastat 4., 5., 7. ja 8. klassi matemaatikaõpetajana. Uus on ka see, et Tanel kolis elama Imavere Kodutaresse.

Pärit on ta Viljandi lähedalt maalt. Tartu ülikoolis õppis ta puhast matemaatikat, magistrantuur on lõpetamisel. „Matemaatika nõuab meelelt keskendumist,“ teadis ta öelda. See aine on talle alati meeldinud, sest kui humanitaarainetes saab asjadest arvata üht- või teistmoodi ja absoluutset tõde pole, siis matemaatikas jõuab alati kindla tulemuseni ja see võib olla ka absoluutne tõde. Korrutustabel võiks lastel pigem peas olla, sest seda on nii koolis kui ka elus vaja palju kasutada. Seda meelt on ta küll, et laseb õpilastel kontrollitööde ajal mingeid valemeid abimaterjalidest vaadata ja hindab pigem seda, kuidas nad valemeid kasutada oskavad ja kas nad on neist aru saanud.

Ajakirjandusharidusega Gerly Leht mets elab Jõgeva ja Põltsamaa vahel, kuid kooliteed pikaks ei pea.

Ta pole õpetajana päris kooliuusik, töötas kunagi Tartus aasta asendusõpetajana ja mõistis, et õpetamine polegi nii lihtne – ka seda tuleb õppida. „Kui esimest last ootas, astusin Tartu ülikooli klassiõpetajaks õppima,“ ütles Gerly ja lisas, et nüüd on tal lapsi kolm, aga kool on veel lõpetamata.

Gerly sai Imavere koolis esimest korda ka päris oma klassi juhataja – 4. klassi kolme poissi ja seitset tüdrukut. „Nii nunnud,“ tunnistas ta pärast esimest klassijuhatajatundi naeruselt. „Elmine klassijuhataja, kes taas 1. klassiga alustas, ütles, et nad on väga head lapsed. Klassijuhataja olla on mulle uus kogemus,“ ütles ta. Lisaks klassijuhatamisele annab ta 3.–9. klassi õpilastele inglise keelt ja 4. klassile arvutiõpetust. „Oma laste ees saangi seista vaid kolmes inglise keele, arvutiõpetuse ja klassijuhatajatunnis. Kindlasti õpin ka ise väga palju ja loodan, et õppeaasta lõpul olen parem õpetaja kui praegu.“

Astra Tints töötas Põltsamaa ühisgümnaasiumis õpetajana 18 aastat ja tundis, et tahab elus muutust. „Tundus, et tead ja tunned kõiki, kõik kordub, kuid tahaks veel midagi vadata, õppida,“ lausus ta.

Astra tunnistas, et digivahendeid tuleb koolis kasutada läbimõeldult. Koolis peaks õpetatama seda, mida laps mujalt ei saa. „Mina olen kirjutamise poolt,“ tunnistas ta. „Mulle meeldib ka, kui õpetaja on klassi ees ja üksteisega saab näost näkku suhelda.“

Mingit nippi, kuidas lapsed raamatuid lugema saada, tal pole, aga kes on lugemispisiku saanud, loeb ikka. Endises koolis käis ta koos lastega raamatukogus ja soovitas: kui võtad raamatu kätte, loe viis lehekülge algusest läbi – kui see sulle sugugi ei sobi ja midagi ei paku, vali uus raamat.

Ise nautis ta suvel Johannes Aaviku päevaraamatut, Taani novellide kogumikku (sest reisis eelmisel suvel perega Taanis) ja raamatut poisist, kes oli oma eluga pisut hädas, Pavel Sanajevi autobiograafilist „Matke mind põrandaliistu taha“. „Lugemine on privileeg – saada teada, saada targaks. Kõik ei peagi armastama raamatuid lugeda.“

Elukestva õppe võimalused Järva vallas

Juba 1961. aastast on olnud võimalik Järva-Jaani kooli ruumides omandada keskharidust ka täiskasvanud õppuritel. 2003. aastast on mittetatsionaarne õppevorm avatud Järva-Jaani gümnaasiumis kaugõppeosakonnas, mis tähendab seda, et paljud õppijad võivad omandada keskharidust erineval viisil kas individuaalse õppekava järgi või erinevate meetodite abil mistahes tasemel. Tavaliselt on täiskasvanud õppija inimene, kes õpib tööelu, perekonna või muu tegevuse kõrvalt, mistõttu on tal üsna suur iseseisva töö maht, mida aitavad leevendada kohtumised õpetajatega konsultatsioonitundides.

Järva-Jaani gümnaasiumi kaugõppeosakond on taas alustanud tööd täiskasvanud õppijatega. Õppetöö toimub kolmel öhtul nädalas: esmaspäeviti, teisipäeviti ja kolmapäeviti. Esmaspäeval on võõrkeelte (inglise ja vene keel), geograafia, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse tunnid. Teisipäeviti on matemaatika, füüsika, kunsti ja muusika ning psühholoogia ja perekonnaõpetuse tunnid, kolmapäeviti on paaris kalendrinädalatel keemia ja bioloogia tunnid ning paaritutel kalendrinädalatel eesti keele ja kirjanduse konsultatsioonitunnid. Konsultatsiooni-tunnid algavad kell 17. Avaldusi saab esitada koolipäevadel õhtusel ajal, teisipäeviti alates kella 18st või hommikupoolikul kooli kantseleis. Vajalik info on kättesaadav Järva-Jaani gümnaasiumi kodulehel <https://www.jjaanikool.ee/kaugope>.

Traditsiooniline täiskasvanud õppija nädal on sel aastal 19.–26. oktoobrini, mil toimuvad mitmed üritused üle Eesti. Kui sul ei ole veel gümnaasiumi lõputunnistust, siis tule õppima!

Iga Järva valla 1. klassi õpilane sai sellise märgi.

Annela Ojaste vahetas lasteaiajuhi ja volikogu liikme koha Tallinnas maaelu vastu

ARNIKA TEGELMANN

Kolmapäeval, 29. augustil võeti Paide Muusika- ja Teatrimajas toimunud Järvamaa 2018/2019. õppeaasta avaseminaril maakonna õpetajateperre vastu ka Annela Ojaste, kes 3. septembrist asub juhtima Koigi Kooli.

Olete lõpetanud Tartu Ülikoolis kasvatusteaduste eriala hariduskorralduse suunaga ja töötanud viimastel aastatel Tallinna Asunduse lasteaia direktorina. Miks otsustasite nüüd ametit ja elukohta vahetada?

Olen Tallinnas elanud 17 aastat, töötanud lasteaiajuhina, vahepeal ka ministeeriumis ametnikuna. Aga olen maatud-ruk, lõpetanud Pärnumaal Uulu põhikooli ja minu side maaga pole kunagi katkenud. Ühel hetkel hakkas mitte ainult mulle, vaid tervele meie perele maal järjest rohkem meeldima – käime igal suvel oma maakodus. Seal hakkas küpsema otsus, et prooviks teistsugust elu kui Tallinnas. Mitte et seal hirmus halb oleks, aga tahtsime midagi uut ja teistmoodi.

Kuna olin just lõpetanud haridus- ja teadusministeeriumi kureeritud koolijuhtide järelkasvu programmi ja tundsin,

et olen nüüd valmis mõnda toredat kooli juhtima, hakkasingi vaatama tööpakkumisi ja just maal. Mulle polnud oluline piirkond, kuhu lähen. Arvan, et Eestimaal on igal pool hästi ilus. Koigi Kool jäi silma. Esiteks lasteaed-põhikool – see on minu meelest hea kombinatsioon. Ja mõisakool võlus mind – milline park ja hoolitsetud aed, imeline. Tundus täpselt selline koht, kuhu mind on vaja.

Millised on teie plaanid Koigi Kooliga?

Minu meelest on tugev põhikool hea Eesti hariduse võti. Kool peaks olema kogukonnakeskus, nagu täna ütles ka Järva vallavanem Rait Pihelgas. Kool peaks olema see koht, mis ühendab erin põlvkonnad ja toob väärtused kokku. See on ka minu üks eesmärk – tahaksin saada kogukonna inimesed kooli käima.

Paberi peal ja internetis olen Koigi koolieliu uurinud. Siin on suurepärane võimalus pakkuda lastele mõtestatud ja tähenduslikku õppimist, mis tähendab seda, et õppimine on seotud laste kogemusega, igapäevaeluga, et nad saavad õppimise mõttest aru. Koigi koolil on 250 aastat ajalugu, see on austust tekitav, kodulugu, millega saab õppeaineid lõimida. On park ja aed, mille eduloost täna kuulsime (Koigi kooliaed kandideeris maakonna edulugude konkursil – toim) – seda kõike tuleb arendada. Ja kindlasti on ettevõtlusõpe see, mida saab siin kandis hästi teha, sest Koigi ümber on

palju edukat tööstust, mida saab ettevõtlusõppes eri ainetega siduda ja teha lastele õppimine elulähedasemaks.

Kuidas teile tundub mõte põhikooli lõpetamisest ilma eksameid sooritamata?

Minu meelest on see mõte hea, sest see annab rohkem võimalusi lastele individuaalselt läheneda. Et lastel oleks erinevad võimalused põhikooli lõpetada. Arvan, et mida vähem tsentraliseeritust Eestis on, seda parem, sest Eesti on nii väike, meil on nii vähe lapsi, me saame igaüht hoida. Me ei peaks ühtlustama ja kõiki ühe mõõdupuuga hindama. Riigieksamite ja testide kaotamine annab selle võimaluse.

Olete ka üks selle mõtte toetaja, et inglise keele õppimist peaks alustama võimalikult varakult, juba lasteaiaast. Kuidas seda väikeses maakohas korraldada?

Täpselt samamoodi nagu suures linnas. Vahet pole. Ma ei tea, kuidas on Koigi lasteaia. Inglise keelega võiks laps hakata tutvuma juba lasteaia. See keel ümbritseb meid igal pool. Aga see ei pea olema ainult inglise keel – ükskõik, milline võõrkeel. Keeleteadlased on nii hästi seletanud, et iga keele kuulamisel tekib väikesel lapsel peas nii-öelda keelepasa, mis kuhugi ei kao, ja kui ta tulevikus veel mõnda võõrkeelt kuuleb, on tal seda lihtsam õppida. See

on hästi armas teooria, see on teaduslikult ära seletatud ja ma usun seda.

Arvan, et võiksime Eestis juba lasteaia hakata keeli tutvustama, mitte õpetama, meetodikad on erinevad. Ja esimesest klassist kindlasti alustada võõrkeele õpetamist, see on lõimitud aine- ja keeleõppe meetodika.

Koigi Koolis algab inglise keele õpetamine kolmandast klassist, nagu paljudes Eesti koolides. Ma tean, et ka haridus- ja teadusministeeriumi suund on see, et keeleõpe võiks alata esimesest klassist.

Mina oma kahe lapse peal näen vahet: vanem laps alustas inglise keelega esimeses, noorem kolmandas klassis ja vanem on parem, kuigi nad tarbivad inglise keelt sotsiaalmeedias võrdselt.

Olete Tallinna linnavolikogu liige (sotsiaaldemokraat Annela Ojaste kogus valimistel erakonna nimekirjas 123 häält). Kuidas volikogu töö nüüd enda jaoks korraldate?

Linnavolikogus on mul lõpetamata paar asja, üks aru- pärimine ja üks eelnõu tekst, mille tahan ära lõpetada. Kuid mul on plaan end volikogust taandada ja keskenduda koolijuhtimisele.

Kuidas on lood elamisninnaga Koigis?

Hakkame endale elukohta otsima. Järva vallavalitsus pak-

Koigi kooli uus juht Annela Ojaste koos vallavanem Rait Pihelgasega õppeaasta avaseminaril Paides.

kus ajutist elamispinda – Koigis on üks väike kahe toaga korter, kuhu kolin oma noorema lapsega (tütar alustab õpinguid Koigi kooli neljandas klassis), mees koos vanema lapsega jääb Tallinna korterit müüma. Et vanem laps läheb Tallinnas gümnasiumisse, oleme veel veidi aega poole kohaga Tallinnas. Ja siis hakkame siin kandis kinnisvara otsima. Mehel on selline töö, mida ta saab teha ükskõik kuskohast, peaasi, et on internet. Usun, et ta saab siin oma oskustega kasulik olla.

Millega te väljaspool kooli tegelete?

Olen loodushuviline. Kindlasti annab mõisapark võimaluse end maandada. Uurin ka maad, millised seltsid ja ühendused on ümbruskonnas olemas. Olen aktiivne inimene, lõõn igal pool kaasa. Matkan, käin üritustel, mul kindlasti igav ei hakka. Paide ja Järva vald pakuvad nii palju erinevaid toredaid võimalusi.

Saan järjest rohkem aru, et see oli mu elu üks õigemaid otsuseid selline kannapööre teha.

Koeru muusikakoolis alustas esimeses klassis õpinguid 11 õpilast. Kokku on muusikakooli nimekirjas 54 õpilast.

AMBLA
PUIT OÜ

Akende, uste ja muude puidutoodete valmistamine tellimuse peale.

Võtame tööle tislari.

Tel 5565 8919 • amblapuit@gmail.com
Pikk tn 6, Ambla

IMAVERE RAHVAMAJAS
ALUSTAB UUT ÕPPEAASTAT
MUUSIKASTUUDIO

ERIALAD:
KLAVER, KITARR, BASSKITARR, TRUMM, LAUL

ÕPPEAASTA KESTAB 1. OKTOOBRIKST 2018 - 30. APRILLINI 2019

VASTUVÕTT STUUDIOSSA TOIMUB 24.-28. septembril
LAPSEVANEMAGA SÕLMITUD LEPINGU ALUSEL

INFO - Önnela Lees tel. 5173278, imavere.rahvamaja@jarva.ee

Võhma linna teater "Rassjad" esitleb
Em Vetemaa

TRELLHOTELL

6. oktoober kell 18.00

Imavere Rahvamaja

Lavastaja: OLEV RASS

Osades: Tarmo Suur, Siret Koitmäe, Luule Tärmaa, Peter Wüthrich, Kim Wüthrich, Imbi Aas, Ingrid Suur

komöödia kahes vaatuses
pilet 5 €

Eakad veetsid sportliku päeva

Järva valla eakad jõudsid haldusreformist ette ja pidasid esimese kokkutuleku juba eelmisel aastal, kui valda ametlikult veel polnudki. Siis kohtuti Järva-Jaanis, kokkutulek kandis nime „Saame tuttavaks“ ja loosisiga tõmbas endale korraldajaks Albu piirkond. Teise kokkutuleku korraldaja Õile Kalme sõnul kohtutakse valla eri piirkondades, et tutvustada Järva valla vaatamisväärsusi ja tegusaid inimesi.

15. august algas seenevihmaselt. Kui kaua õues seista, leotab seegi sind üdini märjaks. Õile Kalme ütles veel hommikul, et kirja pani end 106 osalejat. Ennelõunal tuli neist kohale 94. Et Albu kandi üks magneteid on Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskus, kohtutigi sedapuhku siin ja päev kavandati üsna sportlik.

Alustati kepikõnniga – algul teooria (milliseid kõnnikeppe valida) – ja soojendusharjutustega,

siis mõned prooviringid, et Eesti Kepikõnniliidu kepikõnnijuhendaja Nelli Kübarsepa juhendamisel õige tehnika jalga saada. Ja siis rajale, õigemini mäkke, sest just Valgehobusemäe nõlvast 106meetri kõrgusele üles kõndijad, enamik naised, rühkisidki.

Koerulane Urve Liin ei piirdunud mäega, vaid ronis ainsana ka vaatetorni tippu. Et ta oli siin esimest korda („Väga kihvt koht,“ ütles Urve), oli kaasas ka fotokas, et vaadet jäädvustada, aga oh õnnetust – tornis selgus, et fotoka aku oli tühi. Kõndimas käib Urve siis, kui tervis lubab. „Alles eelmisel aastal olin täiesti jalutu, selg oli haige. Võimlemine aitab! Füsioterapeut andis kaks harjutust – kolm kuud ja sain jalad alla,“ rääkis Urve. Ta meenutas, et 1990. aastate lõpus oli ta stipendiaadina Šveitsis õppimas ja nägi iga päeva järveäärsest pargist läbi jalutades, kuidas seal kepikõnni õpetati. „Taha tõugates peab olema käsi

lahti – see on kõige tähtsam,“ ütles ta ja kinnitas, et keppidega kõndides ei lähe käed paiste.

„No arvake ära, kui vana ma olen,“ lausus üks mees. Pakkumine nii kuuekümneseitsmekümne vahele kiskus mehel näo naerule. Selgus, et on Eino, Koerust ja 75, kodus on tal kukkedega Visu puusuusad ja ei möödu ühtegi talve, kui ta neid alla ei pane – kes on harjunud end liigutama, liigutab nii palju, kui aga aega on antud. „Ja kui oleks minu teha, paneks kella seisma – liiga kiiresti läheb,“ ütles Eino naeruselt.

Kõige vanem daam kõnnirajal oli 85-aastane Leili Saadoja, kunagine Karinu kooli juht. „Ma ei tunnegi, et nii vana olen,“ lausus ta. „See on väga armas kant Järva vallas ja spordikeskuse juht õige mees selles ametis.“

Kõige vanem daam kokkutulekul oli aga 93-aastane Maimu Allik Imaverest. „Kodus hakkab igav,“ põhjendas ta.

Asta Kivi Koigist ja Maali Natus Hermani külast ajasid pingil istudes niisama juttu ja kiitsid ilusat kohta. „Tore – saab kodunt välja, teistega kokku ja juttu ajada,“ kiitis Asta ja kurtis, et põlv teeb muret ning ei lase pikalt käia. Kodus võtab ta kepid ja kõnnib 300 meetrit postkastini või naabrinaise juurde – see on paras maa.

Pärast lõunasuppi jätkus sportlik tegevus gruppides. Eakad said teada, kuidas lasta vibu, mängida petanki ja kettagolfi.

Päeva lõpus loositi välja järgmise kokkutuleku korraldaja. Oma loosilt leidis kirja „Hurraa – olen kolmanda Järva valla eakate kokkutuleku korraldaja!“ Aravete piirkonna esindaja.

Iga piirkond sai kingituseks kaasa koti Õile Kalme aiast korjatud piparmündiga, korraldajatele kingiti aga karbike Valgehobusemäe metsiku roosi teed.

Septembrikuu sünnipäevalapsed

Miralda Mantsik 94
Linda Kaarmann 93
Lidia Soome 92
Õilme Madissoo 91
Maria Ivanišin 90
Nora Palmik 90
Vaike Pilleson 89
Velli Kullerkupp 89
Lembi Tarassova 89
Maidu Pardel 89
Eeni-Ludmilla Metso 88
Armilde Rääk 88
Adeliina Grauberg 87
Niina Ööpik 87
Lii Kari 86
Leida Rõngelep 85
Helgi Kala 85
Lia Petersoo 85
Valda Liivar 85
Lya Luts 84
Elvi Jõul 84
Leida Riisenberg 84
Hilda Abner 84
Evi Nõmmik 84
Aino Savan 84
Karl Aare 83
Kaljo Lepp 83
Heljo Teder 83
Vaike Nilp 83
Galina Bobkov 83
Jaan Kald 83
Andi Kull 83
Udo Grünmann 83
Juta Tammar 83
Malle Tombak 82
Aado Noor 82
Ilme Lätte 82
Liidia Haug 82
Lembit Valdvee 82
Endla Allingu 82
Lillia Noormann 82
Aleksi Nurmeots 81
Silvi Karu 81
Irma Suve 81
Endel Sallaste 80
Luule Nurga 80
Klava Bilenkaja 80
Milvi Grünmann 80
Valve Liiva 80
Juta Intelmann 80
Tiit Oosalu 79
Rein Voog 79
Maie Talkis 79

Maali Ives 79
Riho Randmaa 78
Jelena Sõmer 78
Kalju Altmets 78
Linda Avi 78
Valve Kasela 78
Heldur-Raigo Lillev 78
Maie Soomre 78
Maie Tombak 77
Jüri Pärnik 77
Mati Randla 77
Tiiu Adler 76
Eira Tellervo Vanttinen-Liinakari 76
Viive Krabi 76
Maie Eller 76
Aleksandr Grebenjuk 76
Elmar Adder 76
Anne Morus 76
Lembit Loodis 76
Heli Laaneoks 75
Aino Objartel 75
Maret Sasai 75
Virve Tomann 75
Mai Tasang 75
Tiiu Keskla 75
Reet Riisap 70
Tiina Joost 70
Enna Rõõmusaar 70
Tiiu Kangur 70
Elle Mae 70
Lembi Kirnmann 70
Ilme Jamnes 70
Raivo Jakobs 70
Tõnu Kallasmaa 65
Anne Heinsaar 65
Ilmar Kannel 65
Mare Mäemets 65
Daago Rubli 65
Liina Ratt 65
Jüri Uulits 65
Peeter Sibola 65
Peeter Laht 65
Riina Mäesaar 65
Sergei Aparin 65
Aldo Tamm 65
Jaan Jürgen 65
Tarmo Aal 65
Agu Sammelselg 65
Õie Kalda 65
Lembit Savila 65
Juta Sakis 65
Minke Pehk 65

Maarja-Magdaleena
Wiera teater esitab
Charley tädi
Farss kahes vaatuses
J.B.Thomase ja M. Undi motiividel
Lavastaja Peeter Kollom
Mängivad
Sirje Kont, Jaanika Ojakõiv, Roman Prodanets,
Ivo Romet, Aili Jalakas, Rein Karu, Jaanus Järs,
Heli Täpsi, Indrek Uusmaa, Peeter Kollom
29.septembril kell 17:00
Järva-Jaani Kultuurimajas
Pilet 5 eurot

Paide Huviteater
Mängime
rõõmumängu
Koeru Kultuurimajas
9. oktoobril kl 19
Osades: Heli Hiimäe, Helle
Künsar, Liivi Palgi, Rainer
Küis, Taavi Arold, Merten
Jõona, Indira Valge,
Konstantin Boldin, Merle
Soomer, Kaja Kutser,
Aleksandr Aleksejev
E. H.Porteri "Pollyanna"
põhjal dramatiseerinud ja
lavastanud Marju Lille

Nedsaja Küla Bänd, kultuuriprogramm, õpitoad,
kirbuturg, loomad-linnud, atraktsioonid lastele jm

SUURE-JAANI SÜGISLAAT

16. septembril 2018 kell 10-16
Suure-Jaanis Ilmatari platsil

Laadapilet 2 €, allameetrimed tasuta
Piletioostjate vahel loositakse
kell 15.45 välja auhinnad –
peauhind AQVA Hotel & Spa
pakett „Unustamatud elamused“
sviidis kaheks ööks kahele
www.suurlaat.eu

• Kinomuuseum Järva-Jaanis ootab sünnipäeval külla! Vaata filme "NÕUAME ÕIGUST" (1987, India). Kohtume 21. septembril kell 18. Pilet 4.-

• 1. oktoobril Vargamäel näituse "Vargamäe lapsed" avamine, kus näeme unikaalset Vargamäe lapitekki ja pehmeid raamatuid. Avastamisrõõmu on nii väikelastele kui ka emadele ja isadele. Sõpradeks saavad talunukud Indrek, Maret, Liisi ja Andres. Lisainfo: kristi@vargamae.ee

• KOP-i kevadvoorust sai toetust Koigi kultuuriseltsi projekt "Koigi Kultuuriselts jätkusuutlikuks". Projekti toetati 1003 euroga, mille eest soetatud arvuti ja printer ning vajalikke lisavahendeid.

13. septembril kell 17.00
Koeru Aruküla mõisas
Elav muusikaajalugu –
keskaeg ja
renessanss
 Tõnis Kaumann (bariton)
 Marten Meibaum (bass)
 Kiili vanamuusikaansambel Heili Meibaumi juhendamisel

Tasuta
 Saadaval soodushinnaga CD plaadid
www.intranordic.com/kiili

Arnika Tegelman

Augusti lõpu hilisõhtune pilkane pimedus. Sõidame julgelt pärapõrgusse, ees ega taga pole vilkumas ühegi neljarattalise tulesid. Õnneks ei helgi tuledevihus ka ühegi neljajalgse silmapaari. Viimane elumaja jäi kilomeetrite taha. Kusagil seal peab üles astuma Uku Uusberg, et tuletada meelde – mees, kes juhatas 300 eestlast Krimmi vabale maale ja rammusale mullale, Juhan Leinberg, keda tunneme prohvet Maltsvetina Eduard Vilde samanimelisest romaanist, sündis siin allikate, soode ja rabade maal.

11,8 kilomeetrit suurest maanteest, Völingi lõkkekohtas märkame keset metsa tulukesi, lõket ja selle ümber inimesigi. Pakutakse tulist teed ja plaadikooki. Ikkagi Eesti 100, kuis siis koogita. Pisitasa lisandub huvilisi veelgi.

Kell 22 lõikab metsavaikusesse Indrek Kruusimaa ki-

tarr, seejärel kostab kusagilt kaugusest mehe võimas hää. Iga löigu järel jõuab hää läbi pimeduse lähemale, lõpuks päris ligi. Selgub, et näitleja Uusberg (pildil) seikles võõras metsas ja lugus Vildet vaid otsmikulambi valguses. Küllap kujutas ta nii pimeduses ekseldes kunagiste maltvetslaste eksirännakuid teel tundmatusse.

Endla looduskaitsealale Völingi lõkkekohta ootas RMK kõiki kirjandushuvilisi 22. augustil. Seal jäab matkateest umbes 300 meetrit põhja poole kunagise Kääni (Käni-Hansu) talu ase. Kääni talus sündis Juhan Leinberg, kes on tuntuks saanud suuresti tänu Eduard Vilde romaanile „Prohvet Maltsvet“. See on jäänud Eesti kirjanduses ainsaks proosateoseks, mis kirjeldab ja kommenteerib 19. sajandi usulist rahvaliidumist. Romaan ilmus trükist 1908. aastal.

ÜKS
VAHVA
VÕIDUSÕIT
29.09.2018 KELL 12.00

IMAVERES, MEIE OMA VAHVAT KROSSIRAJAL TOIMUB VAHVA VÕIDUSÕIT NEILE LASTELE, KES ALLES MOOTORITE MAAILMAS ESIMESI SAMME ASTUVAD. MUDILASTELE ON KA MÕELDUD (MINI-ATVD ROLLERID JNE)

KOHAPEAL SAAB OSTA VAHVAID, FRIIKAID JA MUUD HEAD... AGA VÕID KA OMA PIKNIKUKORVI KAASA VÕTTA

REGISTREERUMINE
 HILJEMALT 16.09,
 SIIS SELGUVAD
 KA VÕISTLUKLASSID.
 KIRJUTA
teeotsatalu@gmail.com
 VÕI HELISTA
 58976423 TANEL

KÜLLA KUTSUB
 MTÜ TEEOTSAT
 TALU, ÕLA
 PANEVAD
 ALLA IMAVERE
 RAHVAMAJA
 JA IMAVERE
 KULTUURISELTS

Koeru kultuurimajas alustab pühapäeval, 7. oktoobril kell 15.00 SELTSKONNATANTSU

KURSUS

Kursus koosneb kaheksast treeningkorrast. Kord nädalas, pühapäeval, toimuv treening kestab 1,5 tundi.

Kursus on tasuline: 50€ osaleja, tasuta esimesel või hiljemalt teisel treeningul. Kaasa tantsukingad!

Juhendajad MARJU MEI ja ARVO SAAD

Registreerimine ja info:

E-kiri: krista.jyrgens@gmail.com või telef 5354 3442

Kaypriiz
 15.09.2018 algusega kell 21.00
 Pubis Janune Kagu
 Pilet 5 eurot

Sissepääs alates 18. eluaastast

Jäätisekohvik meie külatänaval

EVA LINNO

Koeru kultuurimaja direktor

Kohvikud ja mõnus olemine on saanud moesjaks. Mõte teha jäätisekohvik tekkis mitte moeoolust lähtudes, vaid soovist kodukohas pehmet masinajäätist süüa.

Puhkuselt kontorisse tulles hakkas mõte kiirelt arenema. Leidsime, et kui ühendada soovid võimalustega, siis saab unistuse teoks teha. Koerus on meil oma jäätisemüüja Lauri Bobrovski, kes müüb Balbiino jäätist. Lauri oli lahkesti nõus meie plaaniga kaasa tulema ja kultuurimaja meeskond keskkonna kujundama. Tassisime kokku mööbli ja nipsasjad. Telgi tõi Tõnu Taal. Suur tänu abistajatele ja jäätisesõpradele, kes said 14. augustil kohvikusse tulla. Uute lahenduste koostamisteni.

Tosinasse kohvikusse külastajaid jagus

Imavere kohvikutepäev toimus 11. augustil. Toredale sündmusele aitasid kaasa nii ilus ilm kui ka palju lahkeid ja osavaid inimesi. Kohvikutepäeva üks eestvedaja Tiina Lippant ütles, et tema oli skeptik. "Esiteks oli Imavere veel ainus, kus kohvikutepäeva polnud korraldatud ja teiseks teadsin, kui palju eeltööd see nõuab. Aga Sirli Bull, kõva kohvikutepäevade külastaja, ei jättnud jonnki ja tahtis seda ikka teha," rääkis Tiina. "Lõpuks tekkis tosin huvigruppi, millest sai 12 kohvikut – seda on Imavere kohta ikka väga palju."

Ka külastajaid jagus. "Esimesed kaks tundi polnud hoo ega hoobi vahet. Pühapäeva hommikul oli imelik olla. Et kuidas pole vaja küpsetada," rääkis Tiina naerusest.

Aitäh Erle Martinile, kes kujundas reklaamlehed ja kaardid, Rauno Märksile ja Rain Kelgule Retro FM-st, Mati Palmatile ja Katre Nukkale Tre raadiost, Rene Tammele, kes ehitas reklaamsildid ja Helen Arulale, kes aitas raha lugeda.

Alen Veziko kontserti aitasid korraldada Heiki Pikk, Marek Moorits, Linda Krimm, Marit Aru, Merle Lönnfors, LK Majutus, Graanul Invest, Arvet Kutsar, Erle Martin, Imavere kõrts, Önnela Lees, Renter Aed OÜ ja SA Eesti Piimandusmuuseum.

Lisaks suur tänu kõigile kohvikutepäevale, nende peredele ja sõpradele, kõikidele kaasamõtletajatele ja abilistele ja loomulikult kohvikute külastajatele! "Loode-tavasti toimub Imavere kohvikutepäev ka järgmisel aastal ja võib olla siis juba kihelkonna piirides – meil on kihelkonnas palju hakkajaid peresid, kes soovivad oma kodudes üheks õhtuks kohvikut avada," ütles Tiina.

PA MT
PAIDE MUUSIKA- JA
TEATRIMAJA
www.pamt.ee

• 08.09 Septembrilaat

• 13.09 kell 19
Paide Teatri esietendus
„Koletis“ lava all

• 15.09, 21-22.09 kell 19
Paide Teatri etendus
„Koletis“ lava all

• 25.09 kell 19
Paide Huviteatri etendus
„Mängime rõõmumängu“

• 26.09 kell 15–18
Nõidade Liidu
konverents

• 27.09 kell 10.30-15
Doonoripäev

• 27.09 kell 19
Jõgeva Linna Teatri
monoetendus „Aabitsa
kukk“

• 30.09 kell 17
Paide linna sünnipäeva
kontsertaktus

• 01.10 kell 16
Rahvusvahelise
muusikapäeva kontsert:
ansambel Floridante
Paide Raekoja

03.10-04.10 kell 19
Paide Teatri etendus
„Koletis“

• 07.10 kell 19
Mustkunstietendus
„Müstika“

• 09.10 kell 19 Etendus
„Ilgavikuline õhtusöök“

• 12.10, 13.10 kell 18
Paide Teatri etendus
„Richard“

• 13.10 kell 19
Seltskonnatantsuõhtu

• 14.10 kell 11
Lastehommik

KINOD

19.09 kell 12 VÄÄRIKATE
KINOHOMMIK – Võta või
jätta. Pilet 4€, tund enne
pakub kohvik kohvi teed
ja pirukat (hinnas)

www.pamt.ee ja Paide
Kino facebook lehel.
Piletid 3 €-4.5 €, prillid 1€

KASSA
tel 38 49137 / kassa@pamt.ee.
E-R kell 11–19
L-P tund enne tasulist üritust
Rohkem infot ürituste kohta:
www.pamt.ee

PILETID saadaval ka:
Piletimaailmas
www.piletimaailm.com,
Piletilevis www.piletilevi.ee
(teenustas 0,5 € internetist
ostes ja 0,9 € kassast ostes) ja
Paide Muusika- ja Teatrimaja
kassas

KOHVIK avatud E–L kell 11–19
Info: 520 1643; paide@catering.ee;
www.catering.ee

Kalju Lepiku
16. luulevõistlus
6. oktoobril 2018 kell 11.00
Koerus Aruküla mõisas

AJAKAVA

10.00 Algab registreerimine.
Väljasõit Kalju Lepiku mälestuskivi juurde
10.15 Künalde süütamine mälestuskivi juures
11.00 Luulevõistluse avamine
11.30 Luulevõistlus
14.00 Lõuna
14.45 Esineb külaline Leelo Tungal
15.30 Võistluse tulemuste väljakuulutamine.
Kohvilaud

Lennukaid mõtteid!
Kohtumiseni Koerus!

**15. septembril Koigi mõisa V moosilaat –
aadlikule meelepärased maitset**

Koigi mõisa moosilaat leiab aset mõisa ees platsil. Toimub magusa- ja vürtsmoosi konkurss, sel aastal annab uus koostööpartner Vargamäe Tammsaare muuseum välja eriauhinna parimale pohlamoosile.

Soovijatele moosikeetmise õpituba, avatud kohvik ja laste mänguplats. Saab külastada mõisa aeda, huvilistele on mõisaekskursioonid.

Päevakava

10.00 Moosilaada avamine, päeva tutvustus
10.30–12.00 Mõisa- ja aiaekskursioon
10.00–12.00 Mooside vastuvõtmine hindamisele infolauas.
10.15–15.00 Moosilaat:
mooside degusteerimine, kauplemine, kohvikud
12.00–15.00 Kultuuriprogrammi EV100 kontsert
„Kui Kungla rahvas“

13.00 Moosikeetmise õpituba mõisa õppeköögis (huvilistele)
15.00 Parimate soolaste ja magusate mooside valmistajate tunnustamine eraldi kategoorias, Tammsaare muuseumi eriauhind parimale pohlamoosile, moosilaada lõpetamine.
Ootame kauplejaid ja moosikonkursist osavõtjaid.

Me armastame Eesti moosi!

Lisainfo: Kaie Altmets, +372 5330 7367, kaiealtmets@gmail.com
http://mois.koigi.ee/sundmused/koigi-v-moosilaat/

Koeru dartsisõbrad korraldasid karikavõistluse

Koeru Darts (Koeru Spordiklubi) korraldas 11. augustil I suvekarikavõistlused „Januse Käo karikas“. Osalejaid oli 30, seitse nais- ja 23 meesvõistlejat Koerust, Türit, Tartust ja Tallinnast.

Meestest võitis karika Toomas Pässe Tallinnast, naistest Maie

Bernhardt Türit. Järva vallast oli parim Sigrid Kirsimets, kes saavutas 3. koha. Meestest pääses esikaheksasse Urmas Neeme.

4. septembril käivitus uus hooaeg darts'i teispäevaste nädalamängudega pubis Janune Kägu. Kõik huvilised on tervetunud.

Aravete park võõrustas kettagolfareid

19. augustil toimus Aravete kettagolfirajal võistlus „Tõuse. Naerata. Suvi Aravete 2018“. Tegemist oli sarja viienda võistlusega.

Võistlusest võttis osa 72 mängijat, kohalikest hoidis lippu kõrgel Järva-Jaani Discgolfi Klubi esindaja Antti Orgla, kes lõpetas võistluse tugevas konkurents 5. kohaga. Mängiti 2 x 20 korvi modifitseeritud Aravete pargis.

Täpsemad tulemused on leitavad: <https://www.pdga.com/tour/event/37954>

Korraldaja TeamPinkPurple tänab Järva valla inimesi eesotsas Aravete Spordi- ja Tervisekeskuse juhataja Leo Matikaineniga, kes lubasid neid oma suurepärasesse parki mängima tulla.

Täname ka Ranno ja Kerdo Lepaseppa, kes abistasid raja püstitamisel.

Võrkpallurite suvehooaja võitis taas kokku Suvelaegas – mängud toimusid 2. septembril Järva-Jaanis.

Korraldaja Rando Suve sõnul oli heameel näha, et huvi võistluse vastu on endiselt olemas, tase on ühtlustunud ning võrreldes eelnevate kordadega ka tõusnud. Juba traditsioonilise võidu võitis kolmandat aastat järjest Koeru võistkond, võites kõiki oma vastaseid ja viies koju rändlaeka. Südikat vastupanu osutas neile Järva-

Jaani I võistkond, kes tuli õnnega pooleks turniiril teisele kohale. 2.–4. koht olid väga tasavägised: napilt oli jäi kolmandaks Paide Võrkpallivõistkond ning neljandaks Koeru II koosseis. Neile järgnesid Järva-Jaani II ja III võistkond.

„Jätkame samas vaimus ja lõpetame ka järgmise hooaja septembri esimesel pühapäeval Suvelaegas 2019 turniiril,“ lubas Suve.

OKTOOBRI SPORDIÜRITUSED

3. okt 17.00 Koeru seeriajooksud 4.etapp (1 km, 2 km, 3 km, 4,5 km) Koeru Terviserada Toomas Aan 522 9864

7. okt 12.00 Tamme karjääri Rattakross Tamme karjäär Teet Kallakmaa 502 1263

7. okt 12.00 Ambla SK suusatajate seeriavõistlus 1. etapp EV 100 Kangrumägi Reimo Kaasiku 504 0455

14. okt 10.00 Ambla SK suusatajate seeriavõistlus 2. etapp EV 100 Kangrumägi Reimo Kaasiku 504 0455

20. okt XXIV Indrek Liiva mälestusvõistlused sangpommis Albu rahvamaja Aare Kabel 5664 2054

21. okt 12.00 Ambla SK suusatajate seeriavõistlus 3. etapp EV 100 Kangrumägi Reimo Kaasiku 504 0455

28. okt 12.00 Ambla SK suusatajate seeriavõistlus 4. etapp EV 100 Kangrumägi Reimo Kaasiku 504 0455

Järva valla esindus osales Põltsamaa mängudel

Esmakordselt oli Järva vald kutsutud Põltsamaa Jõe Suvemängudele. Kokku osales võistlustel 364 võistlejat: Põltsamaa vallast 163, Põhja-Sakala vallast

66, Viljandi vallast 55 ja Järva vallast 40. Lapsi oli võistlemas 40. Järva valla võistlejad tegid kaasa kettagolfis, rattakrossis, kergejõustikus, kuulijännis,

jalgpallis, võrkpallis, korvpallis, nooleviskes, naela paku löömisel, omavalitsusjuhtide võistluses ja petangis. Võistlustel üldarvestust ei

peeta, kuna tähtsam on liikumisest rõõmu tunda, mitte üldarvestuses kohta taga ajada, paremusjärjestust peeti alapõhiselt.

TULEMUSED

Omaavalitsusjuhtide mitmevõistlus:

Jüri Ellram (volikogu esimees) 2. koht

Kaugushüpe:

Triinu-Liis Kuriks 4. koht (-12 a)

Ave Lagenõmm 1. koht (19–34 a)

Gaimo Salumäe 1. koht (13–14 a)

Andres Raja 1. koht (35–44 a)

Mati Kõiv 2. koht (45+)

500 m jooks:

Gaimo Salumäe 1. koht (13–14a)

Mati Kõiv 1. koht (45+)

Kuulijänn:

Ave Lagenõmm 1. koht (19–34 a)

Jaak Tammik 1. koht (19–34 a)

Andres Raja 2. koht (34–44 a)

Mati Kõiv 2. koht (45+)

Petank:

Jüri Ellram, Toivo Vaks, Taiga Laur 5. koht

Korvpall 3 x 3

Raigo Prants, Uku Pilv, Konstantin Nikiforov, Janno Roosioja 4. koht

Jalgpall:

Aavo Toomi, Joosep Joosepson, Kregor Kruusalu, Maanuel Pihlak, Kris Kleitsmann, Nikita Tani, Reimo Kind, Martin-Oliver Klein, Jakob Joosepson, Mats-Miilo Melder, Karl Kirsimets ja Patrick Loorents 3. koht

Kettagolf:

Anti Orgla 2. koht
Karli Rihma 4.–5. koht

Urmas Rihma 16.–18. koht

Võrkpall:

Rain Raukas, Kristjan Kallaste, Martin Tamlak 1. koht
Romet Uudeküll, Marek Palandi, Marco Palandi 2. koht

Noolemäng:

Ave Lagenõmm 3. koht
Andres Raja 8. koht

Jaak Tammik 12. koht

Naela paku löömine:

Ave Lagenõmm 5. koht
Andres Raja 5. koht

Jaak Tammik 22. koht

Kantripäev tutvustas HobiHobu

ANU LAANSALU

MTÜ HobiHobu juhatuses esimees

MTÜ HobiHobu asutati selle aasta söbrapäeval (selle eelkäija oli MTÜ Kiigeland), eesmärgiga sisustada laste ja noorte vaba aega, arendada kehakultuuri ja harrastussporti ja korraldada üritusi. MTÜ HobiHobu tegevuste tutvustamiseks otsustasime korraldada kantripäeva, kus kogu päeva oleksid erinevad tegevused ja kus kohalik rahvas saaks koos peredega aktiivselt looduses puhata. Kirjutasime kohaliku omavalduse programmi kevadisse taotlusvooru projekti ja meie rõõmuks meie projekt ka rahastati.

Juunis algasid kantripäeva ettevalmistustööd. Hobuseringi lapsed ja nende vanemad olid

ürituse ettevalmistamisel suureks abiks. Eva-Liisa Valdmaa juhendamisel valmisid uued ja ilusad takistused treeningvõistluste jaoks. Takistuste värvimisel olid abiks hobuseringi lapsed Meriliis Laansalu, Angelica Brauer ja Triinu Soosalu. Esi- nemislava ehitusega aitas meid Interjorteam OÜ ja Alari Valdmaa. Peoplatsi ettevalmistamise toimekonnas olid suureks abiks külaelanikud ja hobuseringi laste vanemad ning lapsed ise. Eriti tahaksin ära märkida Lembit Rosina, kes oli meile suureks abiks nõu ja jõuga ja kes oli kantripäeval ka meie päevajuht.

Nagu ikka võtab ürituse korraldamine aega ja nõuab pühendumist. Olime küll planeerinud pikalt ja kaua, kuid seda, et ansambli Amaroc solist ja kitarrist

haigestub ootamatult, ei osanud keegi ette näha. Õnneks tuli meile appi Meelis-Band ja õhtune pidu ei jäänud pidamata.

Kantripäev algas treeningvõistlustega takistussõidus. Oli palju võistlejaid ja pealtvaatajaid. Võistluste kohtunik oli Maie Kukk ja sekretär Merilin Meri. Tublidele harrastusratsutajatele jagati auhindu ja kiidusõnu ning ka õpetlikke nõuandeid, kuna tegemist oli ju treeningvõistlusega.

Päeva teise poole sisustasid erinevad õpitoad, kuulda sai loengut Eestis aretatud hobusetõugudest ja lapsed said koos vanematega valmistada kepphobuseid. Õhtujuhi Lembit Rosina juhendamisel toimusid erinevad mängud ja võistlused, üheks menukamaks ja lõbusa-

maks kujunes laste oma valmistatud kepphobuste võistlus, kus lapsed eelnevalt tutvustasid oma hobuseid (tõugu, iseloomu jne). Meie külalisesineja Simunast, *line*-tantsurühm Lustilised esines paljude toredate tantsudega ja õpetas ka meile selgeks ühe tantsu. Tegelikult olid need tüdrukud nii lustilised, et vihtusid tantsida terve meie toreda peo aja, mil ansambel mängis. Terve õhtu olid pidevalt töös ka kiikingukiiged, rahvas tantsis ja kiikus. Oli üks tore kogupereüritus.

Suur tänu Järva vallale, Raka Kogumiskeskusele, Interjorteam OÜ-le, kohaliku omavalduse programmile, Kirsimari söögitoele ja kõikidele toredatele küla- inimestele ja külalistele. Tänu teile sai teoks selline tore üritus, mida kordame järgmisel aastal kindlasti.

Kõik ratturid jõudsid sihile

MTÜ Türi-Tamsalu Matkatee korraldas 5. augustil VI jalgrattamatka. Traditsioonilisele harrastajate jalgrattadistantsile Türi-Tamsalusse (65 km, 15 ratturit) lisandus juba kolmandat aastat ratamatkajate distants (22 ratturit), mille pikkus sel aastal oli 32 km.

Harrastajate rada kulges ca 80% ulatuses mööda ajaloolist kitsarööpmelise raudtee tammi, kus on väga vahelduva maastiku ja läbitavusega lõike. Trass on Türi-Tamsalu suunaliselt viidastatud, retkelistele kaasa antud voldikkaartidele olid märgitud ka ümbersuunamisid.

Selle aasta rattamatk kulges Türi voorestiku väikemaanteedel ja metsaradadel. Esimese kogunemispeatuse tegime omaaegse Türi ringhäälinguajaama asukoha juures. Järgmised pikemad peatused olid Wile Alpaca Farmis, Kirna

mõisas, Eesti Jalgrattamuseumis ja Rõa mõisas. Viie ja poole tunni möödudes jõudsimme sihtkohta, Paide Tegevuskeskusesse, kus ootas ees turgutav eine. Matkajate grupiga, koos matkasaatjaga 22 ratturit, läbisime distantsi viie ja poole tunniga.

Harrastajad jõudsid Tamsalu OÜ Mertigrupp korraldatud finišipaika 5 kuni 8 tunni möödudes! Viimased kolm lõpetajat olidki retrostiilis vanemate jalgratastega seiklejad, kes võtsid asja rahulikult ja käisid igas paigas sees.

Traditsiooni järgi toimub 2019. aasta VII jalgrattamatk pühapäeval, 4. augustil harrastajatele ja matkajatele. Täname sündmuse ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks eraldatud vahenditega toetajaid, Türi, Järva ja Tapa valda ning Paide linna!

VALGEHOBUSEMÄE SUUSA- JA PUHKEKESKUSES 25. ALBU SÜGISJOOKS JA 14. TERVISELIIKUMISÜRITUS 30. septembril

10.00-12.45 Võistlejate ja osalejate registreerimine

12.00 - 12.30 Laste stardid
kuni 6 aastased 300 m
7-9 aastased 500 m
10-12 aastased 1000 m

12.30-14.30 Trideya Muinasjutumaa lasteala:
- mänguline lastejooga ja lõbus võimlemine
- kunstimaailma sukeldumine ja põnevad meisterdamised
- vahvad ja arendavad mängud

13.00 Start 11,5 km maastikujooksule ning kepikõnni huvilistele
Vanuseklassid: M, M 45+, N, N 35+

14.30 Autasustamine.

**TULE JA TEE KOOS PEREGA NAUDITAV
SPORTLIK JA TERVISTAV PÄEV
VALGEHOBUSEMÄEL!**

VALGEHOBUSEMÄE
suusa- ja puhkekeskus

Distants: 11.5km

INFO

- Laste stardid tasuta!
- 11,5 km maastikujooksul osalejatel 5 eurot, milles ka sauna ning duši kasutamine
- Võistluspäeva meeleolu loob Albu Kromkapunt!
- Keskuses II korrusel avatud KOHVIK!

KORRALDAB

Sihtasutus Valgehobusemäe
Suusa- ja Puhkekeskus. Info: 5214270

KÕIK ON VÕITJAD!

Hooaeg 2018–2019 Järva-Jaani Kultuurimajas

LASTE TANTSURÜHMAD

juhendaja ÜLLE VAAS
emad ja väikelapsed
3–5 aastased
6 aastased – 1. klass
2–4.klass
6–8. klassi paarirühm
9. klassi paarirühm
Tantsima tulemise soovist kirjuta:
ylle.vaas@mail.ee
(lapse nimi ja vanus)
Osavõtumaks 5€
Esimene kokkusaamine
5. oktoobril kell 16.00

LAULU- JA MÄNGURING

juhendaja HELI KARK
Tasuline!
Esimene kokkusaamine
5. oktoobril kell 16.00

ARHAILISED MEHED

juhendaja URMO KÜTISMAA
Alustab oktoobrist

RAHVATANTSURÜHM

„TAVERI”
juhendaja SILVA KÄRNER
Esimene kokkusaamine
25. septembril kell 20.00

JOOGA

treener PAMELA MARAN
Tasuline!
Alustab 20. septembril kell 18.15

Tellime piletid väljasõidu kontsertidele ja teatritele, üürime välja soovijaile ruume erinevate ürituste korraldamiseks.

TULE JA OSALE JULGELT!

INFO: 5804 3238, 386 3286, ylle.vaas@mail.ee

Tantsutrupp

„EI ME ETTE TEA”
juhendaja ÜLLE VAAS
Alustab 25. septembril kell 13.00

TUTTUUED NAISED

juhendaja ÜLLE VAAS
Alustab 26. september kell 19.00

Tantsutrupp

„JÜRID-MARID”
juhendaja ÜLLE VAAS
Alustab 23. septembril kell 11.00

NAISRÜHM 2

juhendaja ÜLLE VAAS
Alustab 25. septembril kell 18.30

LINETANTS

juhendaja HELI KESKÜLA
Tasuline!
Alustab pühapäeviti oktoobrist

SEGAKOOR

juhendaja HELI KARK
Alustab 03. oktoobril kell 19.00

PUHKPILLIORKESTER

dirigent TEET TIHVAN
Alustab oktoobrist

KÕHUTANTS

juhendaja KATRE DIINABEL
Alustab 07. oktoobril kell 17.30

Reakuulutused

Ostame Toyota ja Mercedes marki sõidukeid, võib ka pakkuda muid marke sõidukeid. Tel 5567 8016

OÜ Etest PR ostab metsa- ja põl-
lumaad. Tel 504 5215, 514 5215,
info@est-land.ee

Sõiduaudode kokkuost. Tuleme ko-
hale üle Eesti. Tel 553 3060. Väga
kiired tehingud! Raha kohe kätte!

Müüa saetud ja lõhutud kuivi küt-
tepuid (30 cm, 40 cm ja 50 cm).
Tel 504 5632

Müüa tooreid küttepuid (lepp,
sanglepp, kask, okaspuu). Mõõ-
dud 25-60 cm, vastavalt kliendi
soovile. Tel 501 3862

Müüa soodsalt 3-meetriseid küt-
tepuid. Tel 507 4553

Müüa saetud, lõhutud küttepuid!
Eri pikkused. Tel 558 4210

Igasuguse elektroonika remont,
arvutite remont. Täpsem info
web.zone.ee/teleriteremont/
Tel 5810 4539, Järva-Jaani

Metsa korraldamine, hindamine ja
nõustamine alates 1993.
516 5071, Aarne

Ostan nõukaaegseid mänguasju ja
portselanist kujukesi. Tel 5590 6683

Ostan vanaaegseid asju 5555 5527
vanaaegsedasjad@gmail.com

Müüa lõhutud küttepuid (pikkus
vastavalt soovile, erinevad puuli-
gid). Müüme ka kuiva ja 3 m küt-
tepuid. Tel 507 4553

Rendile anda korvtõstuk Niftiy.
Tõstekõrgus 14 m. Tel 558 4210

Soovin osta lihastele heina/si-
lo. Kontakt 508 0517.

Soovin osta maja Koerus või selle
lähiumbruses. Võimalik vahetada
ka renoveeritud 3-toalise korteri
vastu. 5688 3442

KINOMUUSEUM
OOTAB SÜNNIPÄEVAL KÜLLA
21. septembril kell 18.00
vaatame filmi
"NÕUAME ÕIGUST" 1987 India
Pilet 4€

- SÕIDU-, JA VEOAUTODE, PÖLLUMAJANDUS-
JA METSATEHNIKA **REMONT**
- KEEVITUSTÖÖD
- REHVITÖÖD (sõidu- ja veoautod, traktorid)

Albu, Järva vald • Tel 5198 9888 • Hunting Grupp OÜ

JÄÄGRI VILLA
www.jaagrivilla.ee
info@jaagrivilla.ee
FB/Jäägri Villa
Tel 5885 6955

Hubane Jäägri Villa
pakub terviklahendusi
(majutus, toitlustus,
vaba aja sisustamine)
nii perekondlike kui ka
tööalaste sündmuste
läbiviimiseks:

- seminarid
- koolitused
- sünnipäevad
- kokkutulekud
- pulmad
- peielauad

jms

**SILMADE KONTROLL
JA PRILLIDE MÜÜK**

12. oktoobril alates kell 10
JÄRVA-JAANI PÄEVAKESKUSES
ETTEREGISTREERIMINE tel 386 3192, 5349 4346

29. oktoobril alates kell 10
KOERU TEENINDUSKESKUSES
ETTEREGISTREERIMINE tel 5323 2454

Silmade kontroll 15 €, prilliostjale TASUTA

Sir Loin

SirLoin OÜ on kasvav lihatööstus Järva
vallas Vahukülas, mis tegeleb mahe- ja
ulukilihatoodete valmistamisega.

võtame tööle
HOOAJATÖÖLISI
lihatoodete valmistajaks

Tööaeg:
oktoober–detsember 2018

Info: lauri@sirlain.ee ja tel 523 0732

Sõidu- ja veoautode ning traktorite rehvivahetustööd, rehvide remont.

Multilift-kallur, transporttööd,
multilift-konteinerite tellimine, liiva, kruusa,
killustiku, mulla ja vee vedu, kaevetööd.

Ahula küla, Arvi Rohusaar, tel 501 5908

PUURKAEVUDE JA MAASOOJUS PUURAUKUDE
PUURIMINE, PROJEKTEERIMINE NING HOOLDUS.

VEE- JA KANALISATSIOONITORUSTIKU RAJAMINE,
REOVEEMAHUTITE, SEPTIKUTE, BIOPUHAHASTE,
SÜVAVEEPUMPADE JA VEEFILTRITE
PAIGALDUS, HOOLDUS, MÜÜK.

+ 372 55 694 310 info@puurvesi.ee
www.puurvesi.ee

FEKAALIVEDU JÄRVAMAAL

pütt suurusega 8 t ja 16 t, voolikud kuni 50 m

Tellimine: **527 6087** Valeri
Hunting Grupp OÜ

UUS KODANIK

KRISTEN JALAST
ROMI PIHELGA
SVEN SELLIK
ROBERTO TÄNAVOTS
TOMY FELT
KATARINA KARRO
MIIA LINDA ENDI

Korstnapühkija

Lauri Ilves

tel 5697 9936

KOERU-AUTOPESULA

salongi keemiline puhastus • välipesu
vahatamine • pigileotuspesu • poleerimine
värvi parandused • korrosiooni tõrje

Info ja broneerimine tel 5307 2245
koeruaupesula@gmail.com
FB/Koeru Autopesula

PUURKAEVUMEISTRID

Puurkaevude ja -aukude projekteeri-
mine, puurimine ning likvideerimine.
Vee- ja kanalisatsioonitorustike, sep-
tikute ja süvaveepumpade paigaldus.

Lisainfo tel 50 21 279
www.puurkaevumeistrid.ee

FEKAALIVEDU VÄLIKÄIMLATE RENT

tel. +372 452 2002
e-mail: agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee

VALDAR PETERSON
AKSEL METS
EDUARD MIKSON
REIN VOOLAI
REIN JALAST
ALEKSANDER PÕVAT
OTTO TAMM
TOOMAS TAMM-JÄRV
VAIKE SARDIS
HELGI SALLASTE
SALLE JÜRISOO
LEA KASEVÄLI

Kvaliteetsed

VARUOSAD JA AUTOREMONT

sinu kodu lähedal!

- **Litsenseeritud autolammutus ja -remonditöökoda**
- Nüüdisaegne diagnostikateenus
- Autoremonditeenus kogemustega meistritelt
- Kliimaseadmete kontroll ja täitmine
- Sildade kontroll ja reguleerimine

MEILE VÕIB PAKKUDA KA OMA VANA VÕI AVARIILIST AUTOT

ROOSNA-ALLIKU, Pärnu mnt 7
Tel 389 5557, 525 2166 (varuosad)
505 2166 (autoremondi töökoda)
autolammutus@stik.ee

AVATUD E-R 8-17

Meie tegevust
saab jälgida:

f Stik-Autolammutus

www.stik.ee